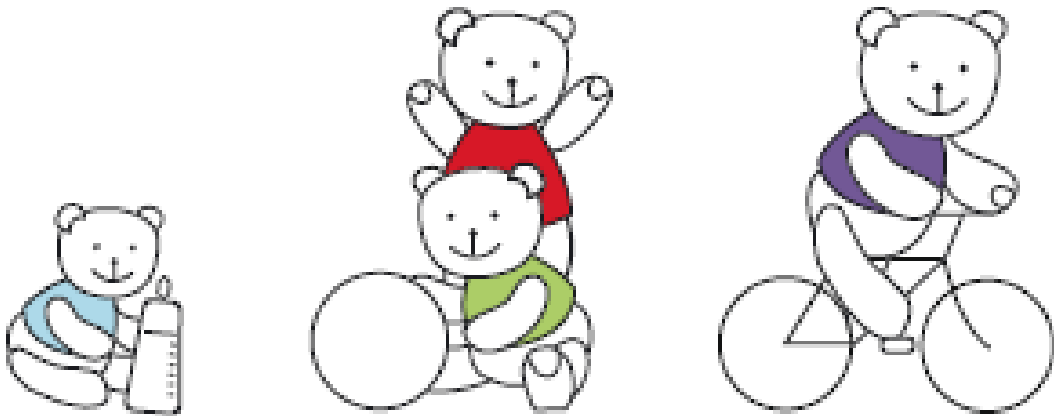

Pedagogisch Beleidsplan
Buitenschoolse opvang

't Knuffeltje

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. FUNCTIE EN UITGANGSPUNTEN	5
1.1 FUNCTIE VAN DE BUITENSCHOOLSE OPVANG	5
1.2 PEDAGOGISCHE UITGANGSPUNTEN.....	5
1.3 VISIE EN DOELSTELLING.....	6
2 PEDAGOGISCHE BELEIDSVOORWAARDEN IN ONZE BUITENSCHOOLSE OPVANG.	7
2.1 KWALITEIT.....	7
2.2 PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER.....	7
2.3 STAMGROEP.....	7
2.4 SAMENGESTELDE GROEPEN DAGOPVANG EN BUITENSCHOOLSE OPVANG ♥.....	8
2.5 AFNEMEN EXTRA DAG OPVANG.....	8
2.6 1/2 EN 3-UURSREGELING	9
2.7 VASTE GEZICHTEN ♥■.....	9
2.8 MENTORSCHAP ♥■.....	10
2.9 EEN WARME EN VEILIGE OMGEVING ♥■.....	10
2.10 INTERIEUR EN SPEELGOED ■.....	10
2.11 STRUCTUUR EN DAGINDELING ♥■▲●.....	10
2.12 DESKUNDIGE BEGELEIDING ♥.....	12
2.13 HET CONTACT MET DE OUDERS.....	13
2.14 PEDAGOGISCH VERANTWOORDE ACTIVITEITEN ♥■▲●.....	13
3 PEDAGOGISCH HANDELEN ♥■▲●	14
3.1 ONTWIKKELING VAN KINDEREN	14
<i>Lichamelijke ontwikkeling</i> ♥■.....	14
<i>Cognitieve ontwikkeling</i> ♥■▲.....	15
<i>Sociaal-emotionele ontwikkeling</i> ♥■▲●.....	17
3.2 ACTIVITEITEN	18
<i>Het spelen</i> ♥■▲●.....	18
<i>Voorlezen</i> ♥■▲.....	18
<i>Pedagogisch verantwoorde activiteit</i>	19
<i>Muziek maken en liedjes zingen</i> ♥■▲.....	19
<i>Kringgesprekken</i> ♥■▲●.....	19
<i>Rollenspel</i> ♥■▲●.....	19
<i>Naar buiten gaan</i> ♥■▲●.....	19
<i>Feesten</i> ♥■▲.....	19
3.3 WENNEN EN AFSCHIED NEMEN ♥.....	19
3.4 ZORG.....	20
<i>Hygiëne</i> ●.....	20
<i>Eten en drinken</i> ♥■▲●.....	20
3.5 NORMEN EN WAARDEN ♥▲●.....	20
<i>De groepsnormen</i> ●.....	20
<i>Waarden</i> ●.....	20
3.6 NORMEN EN WAARDEN BIJ 'T KNUFFELTJE ♥▲●.....	20
<i>Belonen en straffen</i> ♥■▲●.....	21
3.7 UITGANGSPUNTEN INTERACTIE MET KINDEREN ♥▲●.....	22
3.8 OPVALLEND GEDRAG.....	23
3.8.1 <i>Opvangen van signalen</i>	23
3.8.2 <i>Zorg delen met ouders</i>	24
3.8.3 <i>Observatie en het invullen van 'estafette plus'</i>	24
3.8.4 <i>Stappenplan en doorverwijzen naar instanties</i>	24
3.9 OUDERS	27
<i>Het contact met de ouders</i>	27
<i>Oudercommissie</i>	27
<i>Klachtenregeling</i>	28
<i>Ouderavond</i>	28
<i>Activiteiten met de ouders</i>	28
4 BIJLAGEN	29
4.1 BIJLAGE 1	29
<i>Beleid m.b.t. samenvoegen van kinderen van de dagopvang en de kinderen van naschoolse opvang</i>	

.....	29
4.2 BIJLAGE 2: TOESTEMMINGSVERKLARING OPVANG IN EEN ANDERE STAMGROEP	31
4.3 BIJLAGE 3: KRUIS-REFERENTIE MAATREGELEN IKK 2019 EN 2023	32

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van de buitenschoolse opvang 't Knuffeltje. Dit beleidsplan is bedoeld voor ouder(s)/verzorger(s), alle medewerkers, stagiaires, instanties en instellingen die direct en indirect bij de buitenschoolse opvang (BSO) van Kinderopvang 't Knuffeltje betrokken zijn.

Met dit beleidsplan streven wij om u inzicht te geven in ons pedagogisch klimaat en handelen en onze werkwijze. Tevens geldt het als voorschrift voor alle medewerkers van de BSO ten aanzien van het omgaan met kinderen. Naast dit plan kent onze organisatie ook een beleidsplan voor dagopvang, dat op te vragen is bij de administratie.

BSO 't Knuffeltje biedt sinds 2005 een kwalitatief hoogwaardige kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

Beleid is voortdurend in beweging, zo ook het pedagogisch beleid van de BSO 't Knuffeltje. Iedere twee jaar (of eerder als nodig) wordt het beleidsplan geëvalueerd en waar nodig aangepast. De constante aandacht voor beleid en de ontwikkeling daarvan draagt bij aan de hoge kwaliteit van onze dienstverlening.

In de hierop volgende 3 hoofdstukken zal het pedagogisch beleidsplan nader uiteen gezet worden. Hoofdstuk 1 beschrijft de functie van de buitenschoolse opvang en de visie van ons beleid. In hoofdstuk 2 zijn de pedagogische beleidsvoorwaarden onderbouwd en verklaard. In hoofdstuk 3 gaan we uitgebreid in op het pedagogisch handelen. Hieronder komen onderdelen aan de orde zoals ontwikkeling van kinderen, activiteiten, wennen en afscheid nemen, zorgen voor kinderen, normen en waarden en ouders.

Dit beleidsplan evenals voor alle beleidsplannen en protocollen van kinderopvang 't Knuffeltje zijn voor ouders desgewenst ter inzage op kantoor.

Wij wensen u veel leesplezier!

1. Functie en uitgangspunten

1.1 Functie van de buitenschoolse opvang

BSO is een voorziening tussen school en thuis en vangt kinderen op vanaf het moment dat ze op school komen tot ze de school verlaten en de stap maken om naar het voortgezet onderwijs te gaan. Op deze manier kunnen ouder(s)/verzorger(s) werk, schoolopleiding of andere maatschappelijke activiteiten vervullen. Ook wordt kinderen de mogelijkheid geboden andere kinderen te ontmoeten en samen te spelen.

De kinderen worden opgevangen samen met andere kinderen in de basisschoolleeftijd. Zij brengen hun vrije tijd samen met elkaar door na school en/of in de schoolvakantie.

De functie van de buitenschoolse opvang 't Knuffeltje is het bieden van vrijetijdsactiviteiten na schooltijd en van goede verzorging en opvoeding aan kinderen, op een wijze waarmee ouders tevreden zijn. Bovendien is het doel van de buitenschoolse opvang ouders/verzorgers in staat te stellen naast de verzorging van hun kinderen andere taken te vervullen, zoals werken of studeren.

1.2 Pedagogische uitgangspunten

Hierbij wordt uitgegaan van de visie, dat elk kind uniek is en dat er bij het opvangen en begeleiden van kinderen met drie belangrijke aspecten rekening moet worden gehouden:

- aanleg van het kind.
- een ontwikkelingsproces dat door een bewuste begeleiding gestimuleerd kan worden.
- invloeden uit de directe en uit de ruimere omgeving waar rekening mee moet worden gehouden.

Ontwikkeling van kinderen wordt positief bevorderd door het scheppen van een klimaat van respect, acceptatie, veiligheid en geborgenheid. In zo'n klimaat kan ieder kind naar eigen vermogen inbreng hebben, initiatief ontplooiën en met hun eigen mogelijkheden experimenteren. Daarbij wordt er van uitgegaan dat:

- de buitenschoolse opvang in eerste instantie dient te voorzien in de behoefte van het kind om vrije tijd op een wijze naar keus te besteden
- de opvoeding in het kindercentrum verloopt in wisselwerking met de opvoeding thuis en deze zo mogelijk ook aanvult.
- kinderen de gelegenheid krijgen contacten aan te gaan met meerdere kinderen en volwassenen.
- de kinderen begeleid worden in het leren hebben van verantwoordelijkheid voor zichzelf en van anderen.
- de kinderen begeleid worden bij het zoeken naar hun mogelijkheden, wensen en grenzen met betrekking tot zichzelf en hun omgeving.
- zelfstandigheid gestimuleerd wordt, hierbij wordt uitgegaan van het kind. (Wat wil het, wat kan het, hoe speel je daarop in). Kinderen worden in een kindvriendelijke en kindveilige omgeving gebracht die hen uitdaagt en die hen in staat stelt zich in eigen tempo te ontwikkelen.
- kinderen een duidelijke grensafbakening en structuur nodig hebben, waar binnen zij met het ontwikkelen van hun mogelijkheden kunnen experimenteren.
- voor kinderen spelen en leren onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn in een proces dat voortdurend in ontwikkeling is.

1.3 Visie en doelstelling

In de pedagogiek bestaan vele stromingen. Er zijn veel buitenschoolse opvangcentra die hun beleid vaststellen op basis van zo'n specifieke pedagogische of levensbeschouwelijke visie. Wij zijn echter van mening dat elke stroming zijn goede en minder goede kanten heeft. Voor het pedagogisch beleid bij de buitenschoolse opvang 't Knuffeltje hebben wij ons dan ook niet willen verbinden met een bepaalde stroming. Bij ons is het pedagogisch beleid gebaseerd op een aantal naar onze mening uitstekende ideeën van verschillende pedagogen en ontwikkelingspsychologen. Uit hun gedachtegoed kozen wij een aantal aspecten en combineerden die tot een geheel eigen, goed doordacht beleid.

Visie

Kinderen moeten de weg naar volwassenheid spelenderwijs kunnen doorlopen met aandacht voor algemene omgangsnormen en waarden. Spelen, geborgenheid, structuur en functioneren binnen een groep zijn de belangrijkste aspecten die je als opvoeder in een buitenschoolse opvang aan een kind kunt bieden.

"...respect hebben voor het kind is dat je het kind serieus neemt in alles wat het doet..."
(pedagoog Janusz Korczak).

"...individuele ontwikkeling van het gevoelsleven en de kunstzinnige vorming bij kinderen is belangrijk..."
(pedagoog Rudolf Steiner).

"...samenspel met andere kinderen is belangrijk. In contact met elkaar leren ze over zichzelf en over anderen..."
(methode Reggio Emilia).

"...veiligheid is het belangrijkste dat je een kind kunt bieden, ook als opvoeder in een kinderdagverblijf..."
(Marjan Riksen-Walraven, hoogleraar kinderopvang aan de UA).

"...de zone van naaste ontwikkeling is datgene wat een kind kan bereiken als hij hulp krijgt van een volwassene"
(psycholoog Lev Vygotski)

Basisdoelen

Van 1998 tot 2001 was Marianne Riksen-Walraven de eerste hoogleraar Pedagogiek voor de kinderopvang. Het opvoeden van kinderen in de kinderopvang staat vanaf die tijd officieel op de agenda als erkende leefomgeving tussen het gezin en de school.

Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben in principe hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Ieder draagt daar op zijn eigen manier aan bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van de kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt.

Daarom heeft Riksen-Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de kinderopvang en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet kinderopvang.

In dit beleidsplan zijn de vier competenties uit de Wet Kinderopvang uitgewerkt:

- ♥ sociaal-emotionele veiligheid
- ■ persoonlijke competentie
- ▲ sociale competentie
- ● overdracht van normen en waarden.

In alle hoofdstukken wordt gewerkt aan alle competenties. Middels symbolen bij de hoofdstukken, is te zien welke competenties er de nadruk krijgen.

Spelenderwijs leren met en van elkaar is onze kerngedachte.

Jonge kinderen leren spelenderwijs. Spelenderwijs betekent voor ons dat de kinderen in onze buitenschoolse opvang op een speelse manier

worden benaderd. Bijvoorbeeld als wij het speelgoed op gaan ruimen of gaan eten, zingen wij er een passend liedje bij. Een eerste voorwaarde om tot spelen te komen is dat het kind zich veilig en vertrouwd voelt bij ons en dat er sprake is van een stimulerende omgeving. Op 't Knuffeltje wordt er alles aan gedaan om dit te bereiken; duidelijke regels, uitdagend en kwalitatief goed speelgoed, een veilige en hygiënische ruimte en een groene omgeving die we optimaal benutten. Ons goed geschoolde en enthousiaste team biedt de kinderen dagelijks afwisselende activiteiten aan die de lichamelijke, sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling bevorderen waardoor het goed is voorbereid op de volgende levensfase; de basisschool en de middelbare school.

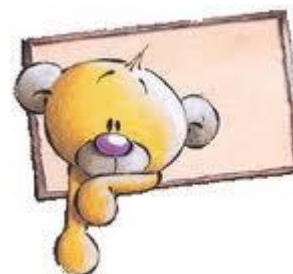
Doelstelling BSO

Wij bieden de kinderen de mogelijkheid zich zo breed mogelijk en op hun eigen manier te ontwikkelen binnen een pedagogisch klimaat van ontspanning, veiligheid en geborgenheid, waarbij dit pedagogische kader toonaangevend is. Van groot belang hierbij is dat de begeleiding op de BSO bij de opvoeding thuis aansluit. Samenspraak met de ouders/verzorgers vinden wij daarom cruciaal met als basis: wederzijds vertrouwen, openheid en respect voor elkaars mening.

2 Pedagogische beleidsvoorwaarden in onze buitenschoolse opvang

Onze voorwaarden voor dit pedagogisch beleid zijn:

- kwaliteit.
- het creëren van een warme omgeving, waarin het kind zich veilig voelt.
- een veilige speelomgeving en speelgoed.
- structuur en een afwisselend dagprogramma.
- deskundige begeleiding.
- een goed contact met de ouders.
- pedagogisch verantwoorde activiteiten.

2.1 Kwaliteit

Kwaliteit staat bij ons hoog in het vaandel. De ervaring van de afgelopen jaren leert ons overigens dat ouders juist wegens de kwaliteit voor 't Knuffeltje kiezen.

Onze buitenschoolse opvang voldoet in ruime mate aan de door de gemeente Delft gestelde eisen, waarop regelmatig op gecontroleerd wordt.

In 2006 is het beleid geëvalueerd en aangepast aan het Toetsingskader Dagopvang. Het toetsingskader dagopvang is opgesteld door GGD Nederland, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In dit kader wordt getoetst of er wordt voldaan aan de kwaliteitsvoorschriften van de Wet Kinderopvang. De verantwoordelijke directrice ziet er vanuit haar vakgebied op toe dat de kwaliteit binnen 't Knuffeltje op zowel verzorgend als pedagogisch vlak gewaarborgd blijft.

2.2 Pedagogisch beleidsmedewerker

Voortaan coacht een pedagogisch beleidsmedewerker de pedagogisch medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden. Iedere pedagogisch medewerker wordt jaarlijks gecoacht. De coaching is on-the-job en feedback wordt direct mondeling gegeven voor een maximaal leermoment. Per fulltime formatieplaats wordt minimaal 10 uur coaching per jaar berekend met een minimum van 50 uur per jaar. De verdeling van het totaal aantal uren over de medewerkers is maatwerk en zal plaatsvinden via het rooster. Het KDV en de BSO van 't Knuffeltje worden beschouwd als één kindercentrum.

2.3 Stamgroep

De kinderen worden gedurende de dag opgevangen in hun eigen stamgroep. De BSO heeft één verticale stamgroep voor buitenschoolse opvang. In deze groep kunnen maximaal 34 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar worden geplaatst. Deze groep is naar Pimboli-beer genoemd. Wanneer er meer dan 20 kinderen bij de BSO aanwezig zijn, worden de kinderen als volgt opgevangen:

1. In de BSO ruimte (die ruim 120 m² groot is) worden bij meer dan 20 kinderen 2 ruimtes gecreëerd, t.w. Pimboli 1 (20 kinderen) en Pimboli 2 (14 kinderen). Totaal kunnen er dan maximaal 34 kinderen verblijven. Bij Pimboli 2 verblijven de oudste kinderen.

2. BSO kinderen kunnen gebruik maken van extra ruimtes, zoals de centrale hal op de begane grond en of algemene speelruimte 'Yogi'.

In de centrale hal op de begane grond kunnen de kinderen de volgende activiteiten doen:

- kringspelletjes
- liedjes zingen bij de piano
- sportieve activiteiten zoals fietsen, balspelletjes, gymmen, zumba.
- Muziekles
- Workshops

Indien het weer het toelaat verlaten de kinderen tevens de stamgroep om buiten te spelen in de tuin die aan het gebouw grenst of brengen een bezoek aan de kinderboerderij, de speeltuin of het park.

Rond 17:45 uur kunnen de overgebleven BSO kinderen met de KDV kinderen worden samengevoegd. Dat kan de Bolke groep zijn, de Baloe groep of de Winnie groep.

2.4 Samengestelde groepen dagopvang en buitenschoolse opvang ♥

Wanneer er minder dan 10 kinderen bij de BSO aanwezig zijn of wanneer de groepsleiding om een andere reden hiervoor kiest, kunnen de BSO kinderen opgevangen worden in de Bolke of Baloe groep. Hierbij geldt dat het de groep is met de oudste KDV kinderen. Dit kan het geval zijn op de korte schooldagen zoals woensdag en/of vrijdag en tijdens de schoolvakanties de hele dag.

Wanneer er meer dan 10 kinderen bij de BSO aanwezig zijn of wanneer de groepsleiding om een andere reden hiervoor kiest, kunnen de kinderen van de Bolke of Baloe groep samengevoegd worden met de BSO kinderen. Dit kan het geval zijn bijvoorbeeld op woensdag en/of vrijdag en tijdens de schoolvakanties gedurende gedeelte of de hele dag of op andere dagen bij onderbezetting. De kinderen die naar de BSO gaan, zijn in 1^e instantie de broertjes/zusjes van de kinderen die bij de BSO zijn. Dankzij deze indeling kunnen de broertjes e/o zusjes samen spelen zoals thuis meestal het geval is. Zijn er in de Bolke groep geen broertjes/zusjes van de BSO kinderen aanwezig, dan worden de oudste Bolke kinderen samengevoegd met de BSO kinderen. In dit geval spelen de oudste Bolke kinderen met de jongste BSO kinderen.

Dit is beschreven in de bijlage samenvoegen van de kinderen van de dagopvang en de kinderen van naschoolse opvang'. Deze afwijkende beleidsregels zijn als Bijlage 1 aan dit pedagogisch beleidsplan gevoegd.

2.5 Afnemen extra dag opvang

Incidenteel afnemen extra dag(deel)

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) of extra opvanguren willen afnemen welke buiten de vaste contacturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroepsgrootte/basisgroepgrootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (BKR). Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep/basisgroep van het kind plaats. Wij zijn van mening dat geborgenheid en gevoel van veiligheid voor het kind en voor de stamgroep/basisgroep als geheel voorop staan. De mogelijkheid om een extra opvangdag buiten de stamgroep/basisgroep af te nemen, indien geen plaats is op de eigen groep, wordt in overleg met de ouders van het betreffende kind besproken en schriftelijk (via de e-mail of telefonisch bericht) vastgelegd.

Structureel afnemen extra dag(deel)

Uitgangspunt is dat bij het structureel afnemen van een extra dag(deel) het kind in de

oorspronkelijke stamgroep of basisgroep geplaatst wordt. Wanneer de groepsgrootte het niet toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen, kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag/dat dagdeel tijdelijk in een andere groep te plaatsen. Hiervoor is schriftelijke toestemming van de ouders nodig. Indien deze situatie zich voordoet, mag een kind in maximaal één andere groep geplaatst worden, waarbij de eis van maximaal twee stamgroepenruimtes (in geval van dagopvang) niet wordt losgelaten. Zodra plaats is in de oorspronkelijke stam- of basisgroep wordt het kind overgeplaatst naar deze groep. Dit wordt vermeld in 'de toestemmingsverklaring opvang in een andere stamgroep' die ondertekend wordt door de ouder.

2.6 1/2 en 3-uursregeling

Voor de flexibiliteit in de organisatie maakt de Wet Kinderopvang het mogelijk dat op de buitenschoolse opvang op een aantal momenten van de dag minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kind ratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal leidsters. Voor en na schooltijd en op vrije middagen mogen er maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Naast dit half uur per dag mogen op vrije dagen en in de vakantie maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan de beroepskracht kind ratio vereist, dit is de zgn. 3-uursregeling.

Met als doel deze wettelijke regeling efficiënt in te zetten is er goed gekeken naar de dagelijkse praktijk en de situaties die zich per dag kunnen voordoen. Aangezien op verzoek van ouders enkele kinderen op maandag, dinsdag of donderdag gebracht moeten worden naar de buitenschoolse activiteiten zoals theaterlessen, ballet, zwemles, taekwondo etc. die meestal om 16:00 uur of 17:00 uur starten, hebben wij besloten om onze de ½ uurs regeling op deze dagen rond het tijdstip van 16:00 uur te formuleren.

't Knuffeltje gaat derhalve als volgt om met de half-uursregeling:

In de schoolweken (openingstijden 15:00 tot 18:00) op maandag, dinsdag en donderdag

Er wordt niet afgeweken van de BKR tussen 15:00 en 15:45 uur en tussen 16:15 en 18:00 uur. Mogelijk wordt er afgeweken van de BKR tussen 15:45 en 16:15 uur.

In de schoolweken (openingstijden 12:00 tot 18:00) op woensdag (indien bezet/open)

Er wordt niet afgeweken van de BKR tussen 12:00 en 13:30 en tussen 14:00 en 18:00 uur. Mogelijk wordt er afgeweken van de BKR tussen 13:30 en 14:00 uur.

In de schoolweken (openingstijden 12:00 tot 18:00) op vrijdag

Er wordt niet afgeweken van de BKR tussen 12:00 en 13:30 en tussen 14:00 en 18:00 uur. Mogelijk wordt er afgeweken van de BKR tussen 13:30 en 14:00 uur.

't Knuffeltje gaat als volgt om met de 3-uursregeling om:

In de vakantieweken en/of marge/studiedagen (openingstijden 8:00 tot 18:00) op maandag, dinsdag, woensdag (indien bezet/open), donderdag en vrijdag

Er wordt niet afgeweken van de BKR tussen 9:30 en 13:00 uur en tussen 14:00 en 17:30 uur. Mogelijk wordt er afgeweken van de BKR tussen 8:00 en 9:30 uur en tussen 13:00 en 14:00 uur en tussen 17:30 en 18:00 uur.

Met een registratie wordt inzichtelijk gemaakt dat er per dag nooit meer dan ½ uur in de schoolweken en 3 uur in de vakantieweken wordt afgeweken van de BKR. Op woensdagen en/of andere dagen wanneer de groepen KDV en BSO samengevoegd zijn in de schoolvakanties en/of op vrije/marge dagen geldt de 3-uursregeling zoals deze beschreven is in het Pedagogisch Beleidsplan van de dagopvang.

2.7 Vaste gezichten ♥ ■

In het kader van sociaal-emotionele veiligheid werkt 't Knuffeltje met vaste gezichten. Een kind heeft maximaal 3 vaste gezichten per week. Per dag van de week is minimaal één van deze vaste gezichten werkzaam op de groep van desbetreffend kind (dit structureel behoudens ziekte, verlof en vakantie).

Het vaste gezichten criterium geldt niet tijdens de 1/2 uurs- en 3uursregeling, bij flexibele opvang als het kind iedere week op wisselende dagen komt, bij extra opvang en als een kind naar een andere stamgroep gaat (met toestemming van de ouders).

't Knuffeltje streeft ernaar om structureel te voldoen aan het vaste gezichten criterium. Er kan zich natuurlijk onverhoopt een situatie voordoen waarbij het niet kan. Als verantwoorde kinderopvangorganisatie houden wij hier rekening mee. Bij calamiteiten, ziekte of verlof zullen wij nog steeds trachten de beste oplossing voor de situatie te vinden die recht doet aan een van onze basale pedagogische uitgangspunten, de emotionele veiligheid van de kinderen. Wij zullen dan in eerste instantie proberen om (een van) de andere vaste gezicht(en) in te zetten. Lukt het niet dan zal er een pedagogisch medewerker ingezet worden, met wie kinderen bekend en vertrouwd zijn.

2.8 Mentorschap ♥ ■

Ieder kind heeft een mentor en de ouders worden geïnformeerd wie de mentor van hun kind is. De mentor kent het kind en volgt zijn of haar ontwikkeling. Ouders worden geïnformeerd met betrekking tot het mentorschap door middel van de mentor-kindlijst die up-to-date wordt opgehangen op het informatiebord (de ruit van de centrale hal). Daarnaast worden de ouders mondeling geïnformeerd door de betreffende leidsters. Bij de introductie van het mentorschap in 2018 is mentorschap geïntroduceerd in een kringgesprek met de kinderen. Nieuwe kinderen worden door hun mentor mondeling geïnformeerd over het mentorschap. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van het kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. Met inzet van het mentorschap in combinatie met ontwikkelingsgericht werken beogen wij dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden gevolgd worden en indien nodig tijdig gesignaleerd. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders en bespreekt op verzoek van ouders of indien de mentor het nodig acht ontwikkeling van het kind met ouders.

2.9 Een warme en veilige omgeving ♥ ■

Een kind moet zich bij ons thuis voelen. Een warme omgeving trachten wij te creëren door zoveel mogelijk individuele aandacht te geven aan de kinderen. Daarnaast vinden wij het tonen van respect voor de persoonlijkheid van ieder kind een voorwaarde voor het ontstaan van een omgeving waarin het kind zich veilig voelt. Alleen een kind dat zich veilig voelt en daardoor in staat is zich ongeremd te uiten, is in staat al zijn mogelijkheden en talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Wij vinden dat ouders hun kinderen vol vertrouwen achter moeten kunnen laten en dat zowel het kind als de ouders zich bij ons "thuis voelen". Het spreekt wat ons betreft voor zich dat ras, geloof of maatschappelijke achtergrond absoluut geen invloed hebben op de benadering van het kind.

2.10 Interieur en speelgoed ■

Het meubilair voor de ruimtes alsmede het speelgoed wordt met zorg gekozen. Hierbij staat de veiligheid van het kind voorop. Het speelgoed wordt geregeld verwisseld, zodat er ook regelmatig iets nieuws is wat de belangstelling van de kinderen trekt. Dankzij verantwoord speelgoed zullen de kinderen in staat zijn hun nieuwsgierigheid, fantasie, creativiteit en praktische kennis goed te ontwikkelen. Voor de inrichting van de ruimtes en het speelgoed wordt veel gebruik gemaakt van natuurlijke materialen. Zowel het speelgoed als de tafels en stoelen zijn op kindhoogte, het kind kan zelfstandig beslissen waarmee het wil spelen en wat het wil doen. De buitenruimte is ruim en kindvriendelijk afgebakend.

2.11 Structuur en dagindeling ♥ ■ ▲ ●

Zodra de kinderen in de schoolweken zijn opgehaald van school, worden de kinderen gestimuleerd om eerst de WC te bezoeken, hun handen te wassen en daarna de zaal van de BSO binnen te treden. De kinderen gaan vervolgens gezamenlijk aan tafel, waar ze een tussendoortje en drinken aangeboden krijgen. Het tussendoortje, brood of ontbijtkoek, wordt door de leidsters van de BSO voorbereid. De kinderen kunnen uit melk, limonade of yogidrink kiezen. Op de woensdag en/of vrijdag zijn de kinderen vroeg uit school. Op deze dag wordt door 't Knuffeltje de volledige broodmaaltijd verzorgd. We verzorgen verantwoorde maaltijden voor de kinderen. Wel wordt er ongeveer 1 keer in de 2 weken wat speciaals voor de kinderen gemaakt, bijvoorbeeld pannenkoeken, poffertjes of tosti's. Het is van belang dat u bij de leiding aangeeft wat uw kind eventueel niet mag eten of drinken.

Na het eten mogen de kinderen in principe kiezen wat zij willen te doen. Het kan vrij spelen in

een van de themahoeken zijn, knutselen in aan onze ateliertafel, gezelschapsspellen spelen, een film kijken of huiswerk maken. De Pedagogisch Medewerker begeleidt de kinderen hierbij als het gaat om de verdeling van de kinderen over de themahoeken. Er wordt tevens regelmatig door de pedagogisch medewerker een pedagogisch verantwoorde activiteit aangeboden dat aansluit bij het project. In § 2.7 staat meer geschreven over de projecten, thema's en pedagogisch verantwoorde activiteiten.

Buitenschoolse activiteiten

Het is mogelijk om het kind (tijdelijk) al dan niet via de BSO te laten deel nemen aan een buitenschoolse activiteit. Ouders die hun kind(eren) bijvoorbeeld deel willen laten nemen aan het Taekwondo/TKD Tijgers programma voor kinderen bij de sportschool Tim Kool, krijgen wegens het feit dat het kind op de BSO 't Knuffeltje zit, korting op het lidmaatschap. De kinderen die (via de BSO) deelnemen aan de buitenschoolse activiteit zoals Taekwondo, theater- of balletles ect. worden na het eten opgehaald en daarheen gebracht door één van de medewerkers van 't Knuffeltje. Na afloop van de buitenschoolse activiteit worden de kinderen weer opgehaald en teruggebracht naar de BSO*.

Vanaf 17.00 kunnen de kinderen worden opgehaald door hun ouder(s). Intussen kunnen de kinderen vrij spelen of verder gaan met een pedagogisch verantwoorde activiteit, totdat zij worden opgehaald.

Tijdens de schoolweken ziet de gemiddelde dagindeling er als volgt uit:

15.00 - 15.45 uur	kinderen worden van scholen opgehaald;
15.45 - 16.15 uur	Tijd voor een "tussendoortje": brood, ontbijtkoek, drinken etc.;
	Eventueel buitenschoolse activiteit (kinderen die deelnemen aan een buitenschoolse activiteit worden opgehaald en daarheen gebracht)
16.15 - 17.00 uur	vrijtijdsactiviteiten van keus e/of pedagogisch verantwoorde activiteit.
17.00 - 18.00 uur	Mogelijk buiten spelen;
	Eventueel ophalen van de kinderen die deelgenomen hebben aan een buitenschoolse activiteit;
	de ouder(s) kunnen de kinderen ophalen

Tijdens de vakanties ziet de gemiddelde dagindeling er als volgt uit:

08.30 - 10.30 uur	Brengen van de kinderen. De kinderen mogen vrij spelen. Tot 09.30 is er voor de ouder(s) koffie of thee.
09.30 - 10.00 uur	De kinderen mogen vrij spelen.
10.00 - 10.30 uur	Tijd voor een "tussendoortje": fruit, drinken, koekje etc.
10.30 - 12.00 uur	De kinderen nemen deel aan een activiteit of gaan vrij spelen. Bij goed weer gaan we buitenspelen of wandelen of wij vertrekken op uitstapje.
12.00 - 13.00 uur	Gezamenlijk lunchen/ mogelijk op locatie tijdens uitstapje.
13.00 - 13.30 uur	De kinderen van de middaggroep kunnen worden gebracht. De kinderen gaan vrij spelen.
13.30 - 16.00 uur	Door de oudere kinderen wordt in overleg met de leiding een keuze gemaakt uit de volgende activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> • vrij spelen • groepsactiviteit (project) • buiten spelen, wandelen, kinderboerderij.
16.00 - 16.30 uur	Tijd voor een "tussendoortje": fruit, yoghurt, cracker.
16.30 - 18.00 uur	De kinderen gaan vrij spelen. De ouder(s) kunnen de kinderen ophalen.

We streven ernaar om in de zomervakantie minimaal 1 a 2 keer in de 2 weken een groot uitstapje c.q. activiteit te organiseren, zoals een bezoek aan Drievliet, de bioscoop, een museum of jeugdtheater. Twee weken voor de zomervakantie ontvangt u schriftelijk bericht over de georganiseerde activiteiten en eventuele tijd van vertrek.

** ouders/verzorgers regelen zelf deelname van hun kind aan de buitenschoolse activiteiten direct bij de aanbieder (bijvoorbeeld sportschool Tim Kool) door het aangaan van een overeenkomst met de aanbieder. BSO 't Knuffeltje zorgt ervoor dat de kinderen gebracht worden naar en opgehaald worden van de buitenschoolse activiteit.*

2.12 Deskundige begeleiding ♥

We werken met goed opgeleid personeel wat een vast team vormt, waardoor alle kinderen alle leidsters kennen en andersom. Er zijn gediplomeerde leidsters in vaste dienst. Wij houden tevens rekening met de wettelijke eis ten aanzien van inzet van medewerkers in opleiding. De inzet van medewerkers in opleiding mag niet hoger zijn dan 1/3 deel van het personeelsbestand in te zetten op de locatie Hendrick de Keyserweg 6. Bij beroepskrachten in opleiding wordt de formatieve inzetbaarheid vastgesteld door de directrice overeenkomstig de CAO Kinderopvang.

De opleidingseisen van de beroepskrachten zijn vastgesteld naar aanleiding van de CAO Kinderopvang. Het diploma SPW-3 geeft bevoegdheid tot uitoefening van de functie van groepsleidster. Tevens is er een aantal opleidingen ten aanzien waarvan door partijen bij de CAO Kinderopvang is bepaald dat die ook toegang geven tot uitoefening van de functie van groepsleidster. Voorbeelden van deze opleidingen: diploma MDGO-VZ, diploma Leidster kindercentra, diploma onderwijsassistent (niveau 4), diploma HBO-SPH, diploma HBO-MWD. Regelmatig zijn er ook stagiaires voor langere tijd werkzaam bij 't Knuffeltje (N.B.: wij zijn een door de SBB officieel erkende instelling voor de plaatsing van stagiaires).

Taken die stagiaires, pedagogisch medewerkers in opleiding en eventuele vrijwilligers uitvoeren en hun begeleiding daarbij worden in eerste instantie afgestemd op het niveau van de opleiding. Concrete afspraken op handeling/werkzaamheid niveau worden afzonderlijk met de scholen vastgelegd, al dan niet via een overeenkomst. Er wordt in geval van medewerkers tevens een ontwikkelplan opgesteld, waarbinnen de inzet in relatie tot bekwaamheid wordt vastgelegd. Wij hanteren de volgende lijn als het gaat om de taken van stagiaires, pedagogisch medewerkers in opleiding:

	Niveau 1 Entreeopleiding	Niveau 2 basisberoepsopleiding	Niveau 3 Vakopleiding	Niveau 4 middenkader- of specialistenopleiding
Rol	-Assisterend -ondersteunend	-Ondersteunend -uitvoerend	-Uitvoerend -organiserend in opdracht -vaktechnisch aansturend	-uitvoerend -initiërend -innovatief -leidinggevend -coördinerend -controlerend -coachend/ begeleidend -beleidsbepalend
Verantwoordelijkheid	-voor opgedragen werk -schakelt hulp in/vraagt raad bij alle wisselende/ onverwachte omstandigheden	-vooreigen werk -schakelt hulp in/vraagt raad bij wisselende/ onverwachte omstandigheden	-voor eigen werk -voor de uitvoering van het werk door een team/medewerker/in een project -speelt binnen grenzen in op wisselende onverwachte omstandigheden	-eigen werk -resultaten van team, projecten/afdeling/ organisatie - speelt in op wisselende/ onverwachte omstandigheden
Zelfstandigheid	-werkt onder toezicht -werkt o.b.v. instructie	-werkt zelfstandig onder supervisie/begeleiding -werkt zelfstandig binnen een (gesloten) opdracht/ kort durende opdrachten	-werkt zelfstandig -werkt zelfstandig binnen een (open)/ l opdracht/ langdurige opdrachten	-werkt zelfstandig, zonder tussentijds verantwoording af te leggen aan een leidinggevende - werkt zelfstandig binnen de gegeven taakstelling vanuit de organisatie, met meer opdrachten naast elkaar.

Dit goed opgeleide team zorgt met z'n enthousiasme en creativiteit voor een inspirerende en veilige sfeer. Alle medewerkers werken onder de verantwoordelijkheid van de directie die ook het beleid bepaalt. Om de kwaliteit van ons dagverblijf te waarborgen vindt er naast het

dagelijkse informele overleg maximaal zes keer per jaar een leidsteroverleg plaats onder voorzitterschap van de directrice. Tijdens dit overleg wordt de afgelopen periode geëvalueerd en er worden afspraken gemaakt voor de komende periode. Eén keer per jaar wordt met de individuele medewerker een functioneringsgesprek gevoerd.

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de stamgroep is als volgt:

1 leidster per 10 aanwezige kinderen van 4 tot 8 jaar

1 leidster per 10 aanwezige kinderen van 4 tot 12 jaar

1 leidster per 10 aanwezige kinderen van 8 tot 12 jaar

1 leidster per 9 aanwezige kinderen van 3 tot 12 jaar, waarvan maximaal zes 3-jarigen en waar maximaal 16 kinderen mogen zijn.

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het rekenkundig gemiddelde berekend, waarbij naar boven kan worden afgerond.

Bij beroepskrachten in opleiding wordt de formatieve inzetbaarheid vastgesteld door de directrice in overeenstemming met de opleidingsfase waarin de leerling zich bevindt. Dit is als zodanig opgenomen in de CAO Kinderopvang.

2.13 Het contact met de ouders

Zie § 3.7

2.14 Pedagogisch verantwoorde activiteiten ♥ ■ ▲ ●

Veel activiteiten worden georganiseerd rondom een bepaald thema. Het werken met thema's vinden wij belangrijk, omdat deze bij uitstek geschikt zijn om spelenderwijs binnen een tijdsbestek van ongeveer 4 weken verschillende onderwerpen onder de aandacht van kinderen te brengen. Zo'n periode noemen wij een project. Op de buitenschoolse opvang zijn de activiteiten toegespitst op knutselen, toneel, verhalen, dansen, zingen, spelen enz. en sluiten aan bij het desbetreffende project. We streven ernaar om drie keer in de week een deel van een project uit te voeren. Dit is echter afhankelijk van de interesse van de kinderen, de weersomstandigheden en het aantal aanwezige kinderen.

Voorbeelden van thema's die aan de orde kunnen komen, zijn o.a.; kind in het verkeer, kind en TV, waterpret, muziek maken, theater door en voor kinderen, het circus, ik en mijn lichaam, beroepen, de seizoenen enz. Tevens wordt er aandacht besteed aan de verschillende feesten zoals verjaardagen moeder/vader-dag en de Internationale Kinderdag op de eerste zaterdag in juni.

Deze projecten worden verzorgd door de pedagogisch medewerkers van de BSO. De activiteit wordt uiteraard zo voorbereid dat deze aansluit bij de leeftijd van de kinderen. Daarnaast heeft elke activiteit een pedagogisch doel.

De verantwoordelijke directrice ziet er vanuit haar vakgebied op toe dat de ontwikkelde en te ontwikkelen activiteiten pedagogisch verantwoord.

Om u enig inzicht te geven in de uitwerking van 3 verschillende projecten treft u hieronder een aantal voorbeelden van activiteiten rondom het desbetreffende project.

Project 1. 'Geld als middel om te kunnen voorzien'

We zijn dagelijks bijna altijd met geld bezig. Tijdens dit project maken de kinderen kennis met geld met behulp van nepbriefjes en nepmuntjes. Hieronder kunt u drie voorbeelden van de activiteiten lezen om zo een inzicht te kunnen krijgen van dit project:

Activiteit 1: Nepgeld maken. De kinderen maken samen met de leidsters nepbriefjes en nepmuntjes. Dit doen ze door middel van het knutselen met papier, karton, kleurpotloden en stiften.

Activiteit 2: Begrijpend leren dat 5 muntjes van 1 euro gelijk is aan een 5 eurobriefje. De kinderen leren van de leidsters over de waarden van het geld, hoe je ermee kunt betalen, hoe je het nuttig kunt gebruiken en hoe je kunt sparen.

Activiteit 3: Rollenspel spelen. Aan de hand van de voorafgaande activiteiten gaan de kinderen vervolgens samen met de leidsters een rollenspel spelen, namelijk 'winkeltje'. Hierbij wordt er een rollenspel uitgevoerd waarbij de kinderen en leidsters spelen als verkoper/verkoopster, cassière en als klant.

Project 2. 'Een kalender maken'

De kinderen leren tijdens dit project hoe een kalender in elkaar zit. Om te kunnen begrijpen wat

een kalender is en hoe het in elkaar zit, moeten de kinderen eerst begrijpen wat uren zijn, dagen, etmalen, weken, maanden, kwartalen en een jaar. Hieronder kunt u drie voorbeelden van de activiteiten lezen om zo inzicht te kunnen krijgen van dit project:

Activiteit 1: Leren van het begrip, dag. Tijdens dit activiteit leren de kinderen wat één uur is. De kinderen leren hoeveel minuten één uur heeft. Vervolgens leren de kinderen uit hoeveel uren één dag bestaat. Hierbij wordt tevens uitgelegd dat een dag bestaat uit een ochtend, middag, avond en nacht en op welk tijdstip dit begint en eindigt.

Vervolgens leren de kinderen dat een dag en een nacht een etmaal vormen en dat één etmaal bestaat uit 24 uur.

Activiteit 2: Leren van het begrip, week. Tijdens dit activiteit leren de kinderen de benamingen van de dagen in een week, hoeveel dagen een week heeft en wat een weekend is.

Activiteit 3: Leren van het begrip, maand. Tijdens dit activiteit leren de kinderen de benamingen van de maanden, hoeveel dagen een maand heeft en hoeveel weken een maand heeft. Tevens leren de kinderen de verschillen van het aantal dagen in de maanden. Zo leren ze bijvoorbeeld dat de maand januari 31 dagen heeft, maar de maand april 30 dagen heeft.

Zo zijn er nog activiteiten over een kwartaal, een halfjaar, een jaar en de seizoenen van het jaar.

Activiteit 4: De kalender maken. Wanneer de kinderen de voorafgaande activiteiten hebben gedaan, wordt het tijd om een eigen kalender te maken. Deze kalenders maken ze samen met de leidsters. Tijdens dit activiteit kunnen de kinderen hun creativiteit goed gebruiken en kunnen een geheel eigen kalender maken met bijbehorende seizoenen en thema's. Wanneer de kalender klaar is, kunnen ze hun eigen verjaardag noteren op de kalender. Uiteraard kunnen ze ook de verjaardagen noteren van papa, mama, oma, opa, maar ook die van hun vriendjes en vriendinnetjes bij 't Knuffeltje.

Project 3. 'Ik en mijn tanden'

In de kring praten we over wat goed en slecht is voor onze tanden. Dit doen we om de kinderen er bewust van te maken dat het een goede zaak is om goed voor onze tanden te zorgen. Door middel van bijbehorende activiteiten leren de kinderen spelenderwijs wat goed en slecht is voor onze tanden. Hieronder kunt u drie voorbeelden van de activiteiten lezen om zo een inzicht te kunnen krijgen van dit project:

Activiteit 1: Leren over het gebit. Tijdens dit activiteit wordt, met behulp van plaatjes en tekeningen van het gebit en tanden, uitgelegd door de leidsters over de melktanden en de volwassen tanden. Er wordt uitgelegd hoeveel melktanden kinderen hebben, hoe die tanden eruit zien en wanneer de volwassen tanden komen.

Activiteit 2: Een tandenborstel maken. Samen met de leidsters knutselen de kinderen een mooie tandenborstel.

Activiteit 3: De gezonde-tanden-puzzel. Na de voorafgaande activiteiten maken de kinderen een vloerpuzzel. Deze stelt een kies voor die weer onderverdeeld is in vijf verschillende stukken. Op elk afzonderlijk stuk staat een afbeelding van een voedingsmiddel dat gezond is. De kinderen gaan nu om de beurt de puzzel in elkaar zetten.

3 Pedagogisch handelen ♥ ■ ▲ ●

3.1 Ontwikkeling van kinderen

Als de kinderen 4 jaar zijn, gaan ze naar school, waar zij intensief leren. Daar wordt de ontwikkeling bewust gestimuleerd. Op de BSO gaat dit spelenderwijs. De pedagogisch medewerkers hebben een band met het kind en zijn erop attent hoe het kind zich ontwikkelt en hoe het kind zich binnen de groep voelt. Zij stimuleren de emotionele, sociale, creatieve, lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling van het kind.

Lichamelijke ontwikkeling ♥ ■

Bij de lichamelijke ontwikkeling wordt onderscheid gemaakt tussen de motorische ontwikkeling (grote en fijne motoriek) en de zintuiglijke ontwikkeling.

3.1.1.1 Grote motoriek

De grote motoriek loopt altijd vooruit op de fijne motoriek en heeft zich al ontwikkeld in de eerste jaren. Door spelen en bewegen ontdekken ze wat hun lichaam allemaal kan en leren ze het beter te gebruiken. De leidsters geven de kinderen de vrijheid en de ruimte om te bewegen. Kinderen mogen lopen, tillen, klimmen, rennen, springen, fietsen etc. De dagelijkse activiteiten zoals kringspelletjes, buiten wandelen, met de bal gooien, fietsen en stappen bevorderen de

motoriek.

Rond het vijfde jaar gaat ook de fijne motoriek heel hard vooruit. Ze hoeven steeds minder geholpen te worden bij het spelen, eten en aankleden. Rond een jaar of 7 hebben de kinderen de meeste motorische vaardigheden wel onder de knie. De vaardigheden die ze daarna leren hebben meer te maken met een toenemende lichaamskracht en veranderende lichaamsverhoudingen dan met de ontwikkeling van de spieren.

3.1.1.2 Fijne motoriek

De fijne motoriek zijn de fijne bewegingen die het kind maakt met handen en vingers, bijvoorbeeld het pakken van speelgoed, het leggen van een puzzelstuk, het vasthouden van kleine voorwerpen. Het kind dat op de BSO komt heeft deze fase al doorlopen en het gaat nu om het verkrijgen van wat complexere vaardigheden, zoals het aanleren van een goede pengreep, binnen de lijntjes tekenen etc. De activiteiten die wij aanbieden spelen hierop in bijv: het bouwen van kastelen met lego, tekenen, verven, kleuren, kralen rijgen, scheuren, knippen, plakken, prikken met prikpenen, maskers maken, op glazen schilderen, eigen schilderijen/kunstwerkjes maken, vormen/beeldjes maken van klei, op textiel eigen T-shirts of broeken decoreren met textielverf (op acrylbasis) en raamdecoraties maken/verven enz. De kinderen krijgen de gelegenheid tot uitproberen en tot doen. Het plezier van ermee bezig zijn staat voorop.

3.1.1.3 Zintuigen

Een mens heeft vijf zintuigen: gehoor, tast, geur, smaak en zicht. De ontwikkeling van de zintuigen begint gelijk vanaf en zelfs voor de geboorte. Het leren kennen van geluiden, geuren, smaken en materialen wordt ontwikkeld. Een voorbeeld van een visuele zintuigelijke activiteit is een liedje zingen over de visueel-waarneembare gebeurtenissen in onze omgeving. Zoals een liedje zingen over wangen, appeltjes, lichtjes en autootjes die rood zijn. Door het zingen van zulke liedjes leert het kind een bepaalde kleurnaam te verbinden aan concrete dingen uit zijn belevingswereld die deze kleuren hebben. Zo een verbinding wordt ook wel associatie genoemd. Op deze manier worden door het kind de verschillende kleurnamen met verschillende concrete voorwerpen geassocieerd. Voorbeelden van andere zintuigelijke activiteiten zijn; liedjes zingen, lachen met de kinderen, de stoelendans, verschillen laten voelen van verschillende materialen, verschillen laten proeven door bijvoorbeeld geblinddoekt iets te laten proeven, luisteren naar geluiden, kijken naar kleuren van de regenboog. Veel van deze activiteiten gebeuren spelenderwijs door de middag heen.

Cognitieve ontwikkeling ♥ ■ ▲

De cognitieve ontwikkeling wordt ook de verstandelijke ontwikkeling genoemd.

De ontwikkeling van het denken is nodig om de wereld om je heen te begrijpen. De verstandelijke ontwikkeling is een aspect dat niet op zichzelf staat. De motorische, sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling vormen de basis van de ontwikkeling.

Cognitieve functies zijn taal, waarneming, aandacht, geheugen, oriëntatie en vaardigheden.

Hieronder vindt u een aantal voorbeelden van deze functies. In de volgende paragraaf gaan wij nog wat dieper in op de belangrijke functie van de taal.

Kinderen van 4 tot 12 jaar hebben de leeftijd bereikt waarin ze in staat zijn zichzelf te 'representeren', vooral via taal. In de periode tussen 4 en 7 jaar ontwikkelt zich het intuïtieve denken. Dat wil zeggen dat er dan sprake is van beginnende begripsvorming. Het intuïtieve denken heeft een belangrijk winstpunt: het kind kan generaliseren binnen concrete begrippen ('alle honden blaffen'). Een ander opvallend kenmerk van het kind in dit ontwikkelingsstadium is de egocentrische gerichtheid. Het kind is hierdoor in staat om de ruimte egocentrische te structureren. Als laatste kenmerk van het intuïtieve denken is de irreversibiliteit. Dit wil zeggen dat het voor een kind in deze fase onmogelijk is zich voor te stellen, hoe een handeling zich in omgekeerde volgorde kan uitvoeren.

In de periode tussen 7 en 12 jaar heeft het kind een leeftijd bereikt waarin het denken in volkomenheden. Dit wil zeggen dat het kind in staat is om gemeenschappelijke kenmerken uit verschillende afbeeldingen kan halen die het waarnemingsniveau overstijgen. Het kind kan reversibel denken. Dit wil zeggen dat het de visuele gebondenheid kan oversteigen en daardoor een handeling op mentaal niveau, eventueel in omgekeerde volgorde, kan voldoen.

In deze fase draait het niet om het eigen wereldje bij de kinderen, maar maakt het langzaam plaats voor een meer openlijke, sociale houding tegenover de personen en kinderen in zijn/haar

omgeving.

Er zijn sterke aanwijzingen dat het vermogen tot het opslaan van informatie over wat waargenomen wordt, door oefening vergroot kan worden. Met andere woorden: hoe vaker een kind al geheugenbeelden heeft opgeslagen, des te sneller en gemakkelijker het nieuwe informatie in zich zal opnemen: het kind leert te leren.

Bij de verstandelijke ontwikkeling hoort het leren concentreren. Rustige momenten aan de tafel zijn hiervoor noodzakelijk.

Het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling is dagelijks aan de orde bij de volgende activiteiten en materialen:

- verschillende bouw en constructie materialen zoals speelgoed gereedschap, lego blokjes, kapla blokken etc. (trainen van de vaardigheden)
- puzzels maken, rijmpjes en versjes uit het hoofd leren, lotto, memory (trainen van het geheugen)
- muziek maken, dansen op liedjes en CD en liedjes zingen (stimuleren van aandacht en geheugen)
- buiten spelletjes doen (ruimtelijke oriëntatie oefenen).

3.1.1.4 De taal ♥ ■ ▲ ●

Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden; de taal is het instrument om te kunnen denken. Door middel van de taal kunnen we ons uitdrukken. We besteden daarom veel aandacht aan de taal en alles wat ermee te maken heeft. In het eerste jaar werd de basis gelegd voor het spreken. Kinderen die ouder zijn dan 4 jaar hebben al een behoorlijke taalontwikkeling achter de rug, maar dit betekent niet dat het daar stopt. Hun taalontwikkeling wordt hoe ouder ze worden, meer geavanceerd en gecompliceerd. Ze leren correcte zinnen maken, juiste grammatica toe te passen en verbreden hun woordenschat.

De taalontwikkeling wordt bij de BSO gestimuleerd tijdens verschillende activiteiten:

- gesprekken houden met kinderen
Bijvoorbeeld: vragen stellen over wat het kind op school heeft beleefd en geleerd.
- kinderen hun verhalen laten vertellen
Bijvoorbeeld: het kind mag iets vertellen in kringgesprekjes over wat hij of zij heeft beleefd thuis, op school of bij de voetbalclub/dansles tijdens het trainen.
- verhaaltjes vertellen en boeken voorlezen
Bijvoorbeeld: het kind mag zelf boekjes lezen of krijgt de gelegenheid om boeken voor te lezen aan de hele groep. Dit bevordert de leesvaardigheid en communicatieve vaardigheden van het kind.
- liedjes zingen
Bijvoorbeeld: het kind (en de leidsters) zingt mee met de liedjes van bijvoorbeeld K3, Jumbo en/of andere recente popsterren op de CD.
- rijmpjes en versjes opzeggen
Bijvoorbeeld: het kind leert leuke versjes en rijmpjes uit het hoofd. De volgende keer dat hij of zij bij de BSO komt, kunnen de leidsters er weer naar vragen om te kijken of het kind de rijmpjes en versjes hebben onthouden. Deze oefening bevordert de capaciteiten van het kind om te kunnen onthouden.
- luisteren naar verhaaltjes op een CD
Bijvoorbeeld: het kind luistert samen met de andere kinderen naar de CD waar een verhaal wordt verteld bijvoorbeeld 'Hans en Grietje' of 'Roodkapje'. Op deze manier komt het kind in aanraking met de 'klassieke' kinderverhalen. Het luisteren naar een verhaal op een CD bevordert het concentratievermogen van het kind. Nadat het verhaal is verteld, kunnen de leidsters een gesprek op gang brengen over het vertelde verhaal.
- waarnemen en het onder worden brengen
Bijvoorbeeld: het kind legt (gedetailleerd) uit wat er in zijn of haar omgeving gebeurt. Dit kan thuis zijn, op school of op de BSO.
- naar de televisie of een film/DVD kijken
Bijvoorbeeld: gezamenlijk naar een Disneyfilm kijken. Aan het eind kunnen de leidsters (zoals beschreven bij punt 6) een gesprek uitlokken over het tv-programma of de film, waarin kinderen hun vragen en waarnemingen kwijt kunnen en met elkaar van mening kunnen wisselen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling ♥ ■ ▲ ●

3.1.1.5 Sociale ontwikkeling

De sociale ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling in het omgaan met anderen. Een positieve sociale ontwikkeling houdt in dat er rekening wordt gehouden met anderen, een groepsgevoel tot stand komt en dat er vriendschappen worden aangegaan.

Wanneer kinderen een schoolleeftijd hebben bereikt neemt de intensiteit van uiterlijk waarneembare driftmatige aspecten van de relaties van het kind met zijn ouders af. Freud noemde dit de 'latentieperiode'. De driften die in de peuter- en kleutertijd nog zo heftig zijn, duiken onder en zijn dus latent aanwezig. De schoolleeftijd wordt gekenmerkt door een verbreding van sociale relaties. Waren het voor de peuters en de kleuters nog voornamelijk de ouders en broertjes en zusjes met wie het kind omging, op de schoolleeftijd ontstaan ook hechte en differentieerde relaties met leeftijdgenoten, zowel in de klas als daarbuiten, en met volwassenen, zoals de leidsters, leerkrachten op school, leiders van clubs en dergelijke.

Kinderen vanaf 4 jaar voelen zich al erg sociaal, hun wereldje draait steeds minder om zichzelf en meer om de mensen in hun omgeving. Vanaf die leeftijd draait het ook vooral om het maken van 'vriendjes en vriendinnetjes'. De buitenschoolse opvang werkt stimulerend op de sociale ontwikkeling van jonge kinderen. Ze groeien op met andere kinderen, moeten aandacht delen en gaan met meerdere volwassenen een relatie aan. De kinderen zijn al wat ouder en daarom gaan ze meer met elkaar spelen en vinden ze het leuk om samen dingen te doen. Ze leren hierdoor rekening te houden met elkaar (bijv. om de beurt spelen).

Wij stimuleren de sociale ontwikkeling door:

- Samen activiteiten te doen (bijv. knutselen en tekenen)
- Samen eten en drinken
- Samen spelletjes doen (bijv. de stoelendans en verstoppertje)
- Samen muziek maken, liedjes zingen of dansen op muziek
- Kinderen vragen elkaar te helpen
- Kinderen elkaar te leren kennen door ze met elkaar te leren spelen
- Kinderen zelf naar oplossing te laten zoeken als er ruzie ontstaat

3.1.1.6 Emotionele ontwikkeling ♥ ■ ▲

De emotionele ontwikkeling valt niet los te zien van de sociale ontwikkeling. In het contact met anderen ontwikkelen emoties zich. Voor de emotionele ontwikkeling is een warme en veilige omgeving noodzakelijk. Het kind ontwikkelt daardoor vertrouwen in zichzelf en anderen. Kinderen in deze fase krijgen meer greep op hun emoties en hebben een groeiend begrip van de betekenis van complexe emoties. Dit wil niet zeggen dat emoties op de schoolleeftijd een minder belangrijke rol spelen. Op deze leeftijd krijgen kinderen ook meer het besef dat ieder mens een eigen binnenwereld heeft met eigen gedachten en gevoelens. Deze gevoelens en gedachten zijn niet zichtbaar voor anderen. Ook gaan zij beseffen dat sommige gevoelens zelfs niet altijd duidelijk voor de eigen persoon hoeven te zijn. Aan het einde van de schoolleeftijd is er een stevig gevestigd besef van welke kenmerken typisch voor mannen zijn en welke typisch voor vrouwen.

Op de schoolleeftijd ontwikkelen kinderen het vermogen om te gaan met emotioneel stressvolle situaties. Ze tolereren stress beter en zijn in staat op adequate wijze hulp van anderen in te schakelen.

Kinderen hebben de ruimte en vrijheid nodig om gevoelens van angst, blijdschap, verdriet en boosheid te uiten. Spel is een van de mogelijkheden dat het kind de gelegenheid geeft alle indrukken en de emoties die het daarbij heeft opgedaan, te verwerken. De fantasie speelt in de verwerking van die indrukken en emoties een belangrijke rol. Meestal ontstaat fantasiespel vanzelf. Soms beginnen leidsters zelf met fantasiespel, bijvoorbeeld restaurantje spelen. Het kind de kans te geven om zelf te vertellen wat er in zijn of haar omgeving gebeurt, is tevens een mogelijkheid voor het uiten van gevoelens. Door te vertellen wat er in zijn of haar eigen wereldje gebeurt, kan de leidster hier op inspelen. De leidster kan meer vragen stellen om een helder beeld te krijgen van de belevenissen en gevoelens van het kind. Door dit te herhalen tijdens het gesprek, kan het kind zich ook meer bewust worden van eigen gevoelens, wat misschien nog eerst onduidelijk was. Als het hierbij gaat om eventuele gevoelens van angst, verdriet of boosheid kan de leidster tevens het kind aansporen om na te denken wat te doen als gevolg van deze gevoelens. Hierbij wordt het kind gestimuleerd om zelf een duidelijk beeld te vormen van

zijn of haar gevoelens en om zelf na te denken wat hij of zij er mee moet doen.

3.2 Activiteiten

Gedurende de hele middag vindt er tal van activiteiten plaats. Zo zijn er verschillende activiteiten die betrekking hebben op de verzorging van de kinderen zoals eten en drinken en handen wassen. Daarnaast komt er dagelijks spontaan het gezamenlijke spel tussen kinderen tot stand en/of wordt er samen naar de TV kijken. Ook is het mogelijk dat kinderen via de BSO deelnemen aan buitenschoolse activiteiten zoals sport, theater, ballet etc. Tevens zijn er activiteiten die gericht zijn op het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen. Voorbeelden hiervan zijn: het gezamenlijke spel met toepassing van spelregels, voorlezen, pedagogisch verantwoorde al dan niet themagebonden activiteiten, muziek maken en liedjes zingen, kringgesprekken, rollenspel, naar

buiten gaan en feest vieren. Hieronder voorbeelden.

Het spelen

Spelen is heel belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Het draagt bij aan de ontwikkeling van lichaam, verstand, taal, gedrag, gevoelens, fantasie, creativiteit uitdrukkingsvermogen.

Kinderen kunnen met van alles en nog wat spelen, zowel georganiseerd als in vrij spel.

- **Met zichzelf** – zoals alleen een kleurplaat tekenen of een kasteel bouwen van lego.
- **Met andere kinderen en volwassenen** - veel fantasiespel (bijv. restaurantje of vader/moedertje spelen)
- **Met speelmaterialen** - dat wil zeggen met allerlei voorwerpen en materialen die ze tegenkomen, binnen en buitenshuis: dozen, textiel, klei, lappen, zand, stenen, water, papier, karton en ga zo maar door.
- **Met speelgoed** - om mee te bouwen, te knutselen, de grotemensenwereld na te bootsen, om mee samen te spelen, alleen te spelen, gevoelens te verwerken, muziek te maken.

De groep - Om te kunnen spelen hebben kinderen ook andere kinderen nodig. Alleen met jezelf of met volwassenen spelen is niet genoeg. Natuurlijk kunnen kinderen in hun eigen spel veel ervaring opdoen en is het meedoen van volwassenen vaak aantrekkelijk en stimulerend. Het spel met leeftijdgenootjes geeft weer heel andere mogelijkheden. Het deel uit maken van een groep heeft veel betekenis voor kinderen. Kinderen moeten worden geleerd dat deel uit maken van een groep betekent rekening houden met elkaar, leren delen, leren luisteren naar elkaar, leren overtuigen en leren samenwerken. In contact met elkaar leren kinderen veel over zichzelf en over anderen. Ze zien hoe andere kinderen spelen. Dat geeft ze nieuwe ideeën. Ze doen samen ontdekkingen, waar ze alleen nooit op zouden komen. Ook kunnen de kinderen daardoor ervaren dat het gezamenlijk tot stand brengen van een eindproduct veel plezier kan geven, zowel tijdens als na afloop van het groepsproces.

Voorlezen

Het voorlezen aan de kinderen is erg belangrijk om verschillende redenen;

- Voorlezen bevordert de spraakontwikkeling; kinderen die veel naar verhaaltjes luisteren, leren gemakkelijker praten en ontwikkelen een rijke woordenschat.
- Voorlezen zet aan tot zelf lezen; uit onderzoek is gebleken dat kinderen die vaak voorgelezen worden, later makkelijker leren.
- Met voorlezen creëer je een sfeer van geborgenheid; in die veilige omgeving kan een kind vragen stellen en gevoelens bespreken.
- Voorlezen is vooral erg leuk; het geeft kinderen veel plezier en is een leuk moment van samenzijn.

Als de leidsters een boek voorlezen luisteren de kinderen aandachtig en genieten van het verhaal. Het voorlezen vindt plaats op wisselende momenten van de dag. De kinderen hebben een eigen bibliotheek van prentenboeken die ze zelf kunnen uitkiezen en lezen.

Pedagogisch verantwoorde activiteit

Zie § 2.8

Muziek maken en liedjes zingen ♥ ■ ▲

Muziek maakt deel uit van het dagelijkse programma van onze buitenschoolse opvang. Met de kinderen maken wij vaak muziek met verschillende instrumenten en we hebben ook zelfgemaakte instrumenten (bijv. blikken). Tijdens het spelen op de instrumenten zingen we verschillende liedjes en dansen we. Tijdens het 'vrij spelen' of het doen van een activiteit kan er ook muziek gedraaid worden. De kinderen kunnen zelf dansen of zingen op de muziek, maar kunnen er ook rustig naar luisteren. Tijdens vakanties worden dansworkshops en dansvoorstellingen in groepsverband voorbereid.

Kringgesprekken ♥ ■ ▲ ●

Als we met de kinderen aan tafel zitten, kunnen de kinderen hun belevenissen aan ons vertellen. Het is belangrijk dat het kind zijn verhaal kwijt kan na een lange dag op school. Er wordt naar ze geluisterd en de andere kinderen reageren hier weer op door hun eigen verhalen te vertellen. De kinderen leren naar elkaar luisteren.

Rollenspel ♥ ■ ▲ ●

Tijdens het spelen ontstaat er vaak een rollenspel tussen de verschillende kinderen. Zij spelen dan bijvoorbeeld samen vader en moedertje, doktertje, restaurantje of iets anders. Ze gaan dan helemaal op in hun spel. Ook wordt er soms door de leidsters meegedaan aan het rollenspel en kan er een spel met behulp van de poppenkast gespeeld worden.

Naar buiten gaan ♥ ■ ▲ ●

We gaan elke dag met de kinderen naar buiten (als het weer het toelaat). In de directe omgeving van 't Knuffeltje is een kinderboerderij en een park (met een speeltuin) waar we dus heerlijk kunnen wandelen. De kinderen vinden het fijn om met ons mee naar buiten te gaan. Ook kan er in onze eigen tuin gespeeld worden. Kinderen kunnen buiten hun energie kwijt raken, ze kunnen zich uitleven en ontladen. Zo komen blijven wij in aanraking met de natuur.

Omdat 't Knuffeltje beschikt over 269 vierkante meter buitenruimte (dat is voldoende voor 89 kinderen) is er voldoende ruimte om regelmatig op ons buitenplein te spelen. Er wordt altijd rekening gehouden met de wettelijk verplichte 3 m² buitenruimte per kind, desnoods door het hanteren van tijdschema's wanneer verschillende groepen buiten kunnen spelen. Indien de KDV en BSO kinderen buiten spelen, wordt met een omheining gebruikt om voor de jongste KDV kinderen (0 tot 2 jaar) een eigen terrein te creëren. KDV kan tot 16:30 uur gebruik maken van de buitenspeelplaats en de BSO vanaf 16:30 tot 18:00 uur. Ook kan het voorkomen dat de KDV kinderen langer buiten spelen waardoor de BSO kinderen uitwijken naar de dichtbij gelegen speeltuinen. Tijdens de vakanties zijn er voor de BSO kinderen uitjes gepland naar o.a. De Kievit, Kids Playground, musea, theater etc. In dit geval maken de BSO kinderen geen gebruik van onze eigen buitenruimte.

Feesten ♥ ■ ▲

Op 't Knuffeltje worden alle verjaardagen (van de kinderen en de leidsters) gevierd met een klein feestje. Er worden liedjes gezongen en elk kind krijgt een cadeautje van ons. Met de digitale camera worden foto's van de jarige gemaakt en deze kunnen de ouders per e-mail ontvangen. Wij streven ernaar om de kinderen gezonde traktaties uit te delen. Tevens wordt er aandacht besteed aan de verschillende feesten zoals Sinterklaas, Kerst en Knuffeltje- Kinderdag op de eerste zaterdag van juni voor alle kinderen die aanwezig kunnen zijn. Voor Kerst krijgen alle kinderen een leuk kerstcadeau van 't Knuffeltje mee naar huis.

3.3 Wennen en afscheid nemen ♥

Voor het eerst naar de buitenschoolse opvang gaan is even wennen voor zowel het kind als de ouders. Het is een hele verandering voor het kind en de ouders. Met de ouders kan voor elk kind een wendag worden afgesproken vanaf de dag dat het kind hier geplaatst is. Op deze dag kan zowel het kind als de ouder aan de leidsters wennen. De leidsters besteden veel aandacht aan het nieuwe kind en proberen hem of haar snel een eigen plekje binnen de groep te laten vinden. Zo zal er een vertrouwensband met de leidsters ontstaan. De ouders kunnen altijd bellen om te informeren hoe het met hun kind gaat.

3.4 Zorg

Hygiëne ●

Met betrekking tot de hygiëne in de buitenschoolse opvang en in de omgang met de kinderen zijn de medewerkers van 't Knuffeltje gehouden aan strikte voorschriften zoals huishoudelijk reglement, risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid en aanvullende protocollen. De directie ziet er nauwgezet op toe dat die reglementen ook worden nageleefd. De ruimten waar de kinderen verblijven en de wc's worden dagelijks schoongemaakt. Er ligt veel nadruk op handen wassen, zoals na binnenkomst, voor het eten, na het buiten spelen en na een bezoek aan de wc.

Eten en drinken ♥ ■ ▲ ●

Tijdens het eten en drinken hanteren wij voor de kinderen van 4 tot 12 jaar een aantal regels:

- alle kinderen zitten tijdens het eten op hun stoel aan tafel
- iedereen wacht met eten, totdat alle kinderen gereed zijn
- de boterhammen worden met hartig of zoet beleg belegd
- De kinderen kunnen altijd extra drinken krijgen.

3.5 Normen en waarden ♥ ▲ ●

De aandacht vragen voor algemene normen en waarden uit zich vooral in het aanleren van sociaal aanvaardbaar gedrag en richt zich bijvoorbeeld op het eetgedrag, het taalgebruik, de omgang met andere kinderen en volwassenen, het aanvaarden van leiding, de persoonlijke hygiëne en het helpen van anderen. Waarden geven aan wat men belangrijk vindt. Die waarden worden vertaald in regels en voorschriften. Dat zijn de normen.

De groepsnormen ●

De groepsnormen zijn regels die beschrijven hoe de leden van de groep zich wel en niet behoren te gedragen. Deze regels gelden als maatstaven voor het gedrag, ze reguleren het gedrag. Er zijn regels die gedrag voorschrijven, die zeggen welk gedrag verwacht wordt. En er zijn regels die gedrag afwijzen: die zeggen welk gedrag niet vertoond mag worden. Deze regels zeggen iets over 'zo doen wij dat in deze groep'. Vaak realiseren de groepsleden zich het bestaan van normen pas als die normen worden overtreden. Normen werken ordenend en stabiliserend, geven een basis om als groep te kunnen samenwerken, bieden voorspelbaarheid en zekerheid. Groepsnormen bewaren de groepseenheid. Er zijn ook omgangsnormen die gericht zijn op het onderlinge contact.

Waarden ●

Waarden zijn ideeën die mensen hebben over wat belangrijk is in hun leven. Normen geven invulling aan de waarden. Normen zeggen: "Als we ons nu volgens deze regels gedragen dan bereiken we wat we belangrijk vinden."

3.6 Normen en waarden bij 't Knuffeltje ♥ ▲ ●

De normen en waarden die we bij 't Knuffeltje hanteren zijn:

- begroeten als je binnenkomt en afscheid nemen als je weggaat
- aardig zijn tegen andere kinderen en de leidsters

- geen andere kinderen of leidsters slaan, schoppen, haren trekken, knijpen, bijten, duwen of krabbelen
- niet met speelgoed slaan of gooien en geen speelgoed van andere kinderen afpakken
- speelgoed delen met elkaar, samen spelen
- geen materiaal en/of speelgoed kapot maken en opruimen als je klaar bent
- geen speelgoed zelf uit de kast halen maar vragen aan de leidsters
- niet schreeuwen en niet gillen
- niet rennen en klimmen in de speelruimte
- letten op het taalgebruik, geen vieze woorden en/of scheldwoorden gebruiken
- aan de tafel blijven zitten als we aan het eten en drinken zijn
- voeten onder de tafel houden bijv. bij het eten en drinken of tijdens een activiteit
- dank je wel zeggen na het eten
- niet in de keuken komen
- niet zonder het te vragen de gang op gaan
- binnen blijven als de deurbel gaat, wachten totdat de ouders binnen komen

Deze waarden en normen vinden wij belangrijk, omdat deze beschrijven hoe iedereen zich wel en niet hoort te gedragen. Deze normen en waarden geven ons een basis om als groep te kunnen functioneren en samen te werken. Iedereen weet waar hij of zij aan toe, wat gevoel van zekerheid bij zowel de groepsleiding als de kinderen vergroot en tot groepseenheid leidt. Bovendien verhogen deze normen en waarden de veiligheid van onze buitenschoolse opvang (bijv. niet duwen). Ze geven een richting aan, waardoor de kinderen respectvol met elkaar (niet slaan) en met het materiaal (niet gooien met speelgoed) omgaan. Ze bevorderen de verstandelijke ontwikkeling (de keuze van beleg, kind leert gevolg van een keuze) en geven de kinderen veiligheid en geborgenheid.

Belonen en straffen ♥ ■ ▲ ●

Beloning en straf zijn de meest bekende opvoedingsmiddelen. Beiden gebruiken we om ons opvoedingsdoel te bereiken. Vaak volgt het kind de aangegeven weg erg goed en prijzen we het kind daarvoor (de beloning). Een middel om het kind duidelijk te maken dat het van de norm afwijkt, is de straf. Het kind gedraagt zich op een bepaalde wijze. Dit gedrag wordt door de opvoeders beoordeeld. Het kind heeft al gauw in de gaten dat het niet alleen gestraft wordt om iets wat het verkeerd gedaan heeft, maar beseft na enige tijd ook dat het vast weer straf krijgt als het dit weer doet.

3.6.1.1 Belonen

Bij het geven van beloningen kunnen we richtlijnen geven die overeenkomen met datgene wat we over straffen hebben gezegd. Hier houden we ook rekening met de leeftijd van het kind, met de aard van het kind en de omstandigheden. Wij proberen ook hier rechtvaardig en consequent te zijn.

We onderscheiden de volgende beloningen:

- De tastbare beloningen:
 - een cadeautje bijv. een sticker.
 - het kind ergens mee laten helpen.
- De niet tastbare beloningen:
 - een vriendelijk woord
 - een complimentje
 - een dikke duim

3.6.1.2 Straf

Voor het geven van straf is er een aantal regels:

- Wij houden rekening met de leeftijd van het kind.
De zwaarte van de straf is in hoge mate afhankelijk van de leeftijd van een kind. Wij straffen een kind van vier jaar oud kind anders dan een tien jaar oud kind. Bijv. de duur van een straf is korter bij een vier jarige dan bij een tien jarige.
- Wij houden rekening met de aard van het kind.
Ouders weten vaak een aantal "karaktereigenschappen" van hun kinderen op te noemen, waarmee wij rekening houden. Ten eerste moeten we het kind goed kennen, voordat we de juiste strafmaatregel nemen. Een angstig kind straffen we anders dan een brutaal en driftig

kind.

- Wij zijn rechtvaardig bij het geven van straf.

Rechtvaardig zijn betekent dat de straf wordt gegeven aan degene die de straf verdient. Het moeilijkste is juist om uit te maken wie men moet straffen. Wanneer een kind vaak onrechtvaardig gestraft wordt en geen kans krijgt om zich te verdedigen, lopen we kans dat het kind voortaan elke straf accepteert. Maar juist bij deze kinderen heeft straffen dan geen enkele zin meer.

- Wij zijn consequent in het geven van straf.

Consequent betekent dat we een lijn moeten houden bij het straffen en belonen. Als er twee kinderen een kind pesten zullen allebei de pestende kinderen worden gestraft. Met straf geven wordt bedoeld: allebei apart zetten om ze er over na te laten denken waarom ze zijn gestraft. Later wordt aan ze gevraagd waarom ze iets hebben gedaan wat niet mocht. Of de twee pestende kinderen apart laten spelen; de één gaat met de blokken spelen en de ander met de auto's.

Bij straf gebruiken wij de volgende methoden:

* Het apart zetten

Dit mag niet te lang duren. We geven daarentegen niet al te vlug toe aan de jammerklachten die onmiddellijk zullen opstijgen.

Voorbeelden:

- een tijdje op de bank, op een stoel, bij de keuken zitten (wel in dezelfde ruimte)
- twee kinderen apart laten spelen

* Het negeren

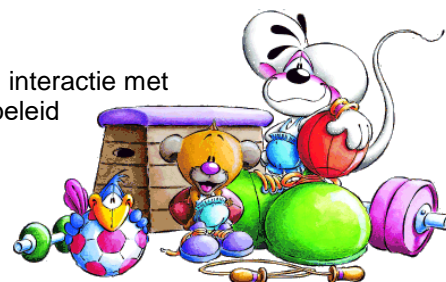
Negeren maakt op de meeste kinderen grote indruk. Zij vinden dit het ergste wat hen kan overkomen. Ze voelen dat ze er even niet meer bij horen. Ook hier geldt weer dat deze vorm van straf niet te lang moet duren.

Voorbeelden:

- het kind even niet aankijken
- even doen alsof je het kind niet hoort

3.7 Uitgangspunten interactie met kinderen ♥ ▲ •

De onderstaande uitgangspunten met betrekking tot het aangaan van interactie met kinderen op 't Knuffeltje vormen een aanvulling op ons pedagogisch beleid en zijn tot stand gekomen vanuit de behoefte van onze pedagogisch medewerkers om als team een aantal belangrijke interactievaardigheden te formuleren als leidraad voor pedagogisch handelen in de dagelijkse praktijk.

3.7.1.1 De rol van de pedagogisch medewerker

Onze pedagogisch medewerkers zijn de spil waar het pedagogisch beleid om draait. Hun inzicht en begrip voor de kinderen en de manier waarop zij met de kinderen omgaan, bepaalt de kwaliteit van onze organisatie. Zij zorgen ervoor dat de kinderen zich veilig en prettig voelen, zij begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen. Wij hebben als team een aantal uitgangspunten voor het pedagogisch handelen geformuleerd, die in de dagelijkse praktijk een rode draad dienen te zijn voor onze pedagogisch medewerkers. Centraal hierbij staat het positief handelen, wat terugkomt in alle aspecten van onze werkwijze. Daarnaast zijn voor ons de interactievaardigheden cruciaal zoals respect voor autonomie van het kind, structuur en rituelen, kansen grijpen en creëren, praten, uitleggen en luisteren en ondersteunen van de relaties tussen kinderen. Voor de kinderen van de naschoolse opvang is het te allen tijde van belang dat zij een ontspannen tijd na school bij ons kunnen doorbrengen, waarbij zij in principe zelf keuzes kunnen maken voor het soort activiteit/spelletje.

3.7.1.2 Positieve benadering en sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerkers zijn gevoelig voor wat de kinderen bezighoudt en reageren daarop op een sensitief responsieve wijze. Ze nemen de tijd voor kinderen en hebben een positieve benadering. Uitgangspunt is dat ieder kind zich mag uiten, zich opgemerkt en begrepen voelt. Natuurlijk zijn er regels en afspraken, maar deze worden positief geformuleerd. We beschouwen een positieve sfeer in de groep als basis.

3.7.1.3 Respect voor de autonomie van het kind

Kinderen hebben behoefte aan autonomie: invloed op de dingen die er om je heen gebeuren, greep hebben op wat er met je gebeurt. De pedagogisch medewerker geeft het kind controle waar dat mogelijk is, speelgoed/activiteit kiezen, handen wassen, brood smeren. Dit versterkt hun gevoel van eigenwaarde, waardoor ze gesterkt worden om actief de wereld te gaan ontdekken. Zelfvertrouwen en succeservaringen vergroten de veerkracht van een kind en de motivatie om vaardigheden te leren. Ook geven onze medewerkers de kinderen de gelegenheid om zelf plannen te maken, oplossingen te bedenken en keuzes te maken.

3.7.1.4 Structuur en rituelen

Om de kinderen veiligheid te bieden en om hun dag goed te laten verlopen, geven de pedagogisch medewerkers leiding aan de groep: ze zijn betrouwbaar en voorspelbaar, scheppen duidelijkheid door het volgen van een dagritme en het uitleggen van de regels. De structuur geeft de kinderen een gevoel van veiligheid en voorspelbaarheid.

Op de BSO geldt een klein aantal duidelijke regels. De regels zijn zo veel mogelijk positief geformuleerd: handen wassen, om de beurt, elkaar helpen. Negatieve regels zijn er alleen voor gevaarlijke situaties: elkaar geen pijn doen, niet op het hek klimmen. Als kinderen iets doen wat niet mag, gaan de pedagogisch medewerkers daar op een positieve manier mee om. Ze proberen te begrijpen waar dit gedrag vandaan komt. Ze geven dan suggesties voor ander gedrag en geven zo nodig de regel aan. Hierbij geven zij zelf het goede voorbeeld.

3.7.1.5 Kansen grijpen en kansen creëren

De manier waarop kinderen leren is voor 't Knuffeltje het startpunt. De pedagogisch medewerkers grijpen en creëren kansen om met de kinderen te praten, te onderzoeken, te ervaren en te leren. Het kind voelt zich gehoord en begrepen. Ze organiseren dagelijks grote en kleine activiteiten door uitvoering te geven aan het activiteitenbeleid, al dan niet in het kader van een thema.

3.7.1.6 Praten, uitleggen, luisteren

In het werken met jonge kinderen is er veel aandacht voor de taalontwikkeling. Door middel van taal leren we de kinderen zichzelf en de wereld om hen heen te begrijpen. Ook voor de naschoolse opvang is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers zeer alert op initiatieven van het kind, luisteren met aandacht naar wat de kinderen proberen te vertellen en reageren daar op door antwoord te geven, vragen te stellen en de taal van de kinderen te verrijken.

3.7.1.7 Ondersteunen van de relaties tussen kinderen

Binnen de kinderopvang verblijven kinderen in groepsverband. Het is positief voor de ontwikkeling van kinderen om spelenderwijs ervaringen op te doen met leeftijdsgenootjes. Ze maken samen plezier, ze leren van en met elkaar en doen zo ervaring op voor later in de maatschappij. Pedagogisch medewerkers bevorderen de aandacht van de kinderen voor elkaar, ze versterken de onderlinge relatie en geven daarnaast de kinderen ruimte om alleen te spelen. Medewerkers stimuleren het samenspel van de kinderen en respecteren dit door niet onnodig binnen te dringen in dat spel. Ze geven de kinderen de gelegenheid om hun onderlinge botsingen samen op te lossen omdat kinderen daar van leren hoe ze met anderen om kunnen gaan. Als de kinderen er samen niet uitkomen, bieden ze steun bij het vinden van een oplossing. Natuurlijk zorgen ze altijd voor een veilige omgeving waarin de kinderen weten dat ze beschermd worden tegen agressie en pijn.

3.8 Opvallend gedrag

3.8.1 Opvangen van signalen

Een belangrijke functie van kinderopvang en voorschoolse voorzieningen is het vroegtijdig herkennen van signalen, die zouden kunnen wijzen op problemen in gedrag en/of ontwikkeling van het kind. Ook problemen in de thuissituatie kunnen worden gesignaleerd. Als een kind zich in vergelijking tot zijn leeftijdsgenoten anders gedraagt, dan valt zijn gedrag op. Opvallend gedrag is niet per definitie problematisch gedrag, maar wel is duidelijk dat het kind zich niet prettig voelt, achterblijft in zijn ontwikkeling of invloed heeft op het welbevinden van de andere

kinderen in de groep.

3.8.2 Zorg delen met ouders

Het is belangrijk dat ouders van het begin af aan op de hoogte worden gehouden van eventuele zorgen rondom hun kind. Tijdens de haal- en brengcontacten kunnen de zorgen in eerste instantie op een laagdrempelige manier met ouders besproken worden. Signalen omtrent opvallend gedrag van een kind, worden besproken met de directie. We vinden het belangrijk om een goed contact te hebben met ouders over de ontwikkeling van hun kind, ook als er zorgen zijn. Overleg met ouders leidt vaak al tot oplossingen.

3.8.3 Observatie en het invullen van 'estafette plus'

Merkt de pedagogisch medewerker dat een kind zich anders gedraagt dan zijn/haar groepsgenootjes en/of mogelijk achter blijft in zijn/haar ontwikkeling dan deelt de pedagogisch medewerker haar zorg met de directie en met de ouders/verzorgers.

Na overleg met de directie wordt het kind gedurende enige tijd geobserveerd aan de hand van "de estafette plus- observatielijst". De resultaten van de observatielijst worden besproken in een persoonlijk gesprek met de ouders/verzorgers.

3.8.4 Stappenplan en doorverwijzen naar instanties

In het persoonlijke gesprek met de ouders/verzorgers wordt een stappenplan besproken zodat er zowel voor ouders thuis als voor de pedagogisch medewerkers op het kinderdagverblijf duidelijk is welke acties door wie ondernomen moeten worden. Om opvallend gedrag van kinderen optimaal te begeleiden wordt regelmatig contact opgenomen met het consultatiebureau (JGZ Zuid Holland West) en/of worden de ouders naar het consultatiebureau doorverwezen. JGZ, het consultatiebureau voor kind en jeugd, zet zich maximaal in om ouder/verzorger te ondersteunen bij het gezond opgroeien van het kind. Ouder/verzorger kan altijd bij JGZ terecht met (medische) vragen of advies over de opvoeding, ontwikkeling en verzorging van het kind.

Het kan blijken dat er problemen zijn in de thuissituatie. Als het nodig blijkt, worden de ouders/verzorgers doorverwezen naar de huisarts en/of het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en/of Algemeen Maatschappelijk Werk.

In alle gezondheidscentra van Delft is een CJG gevestigd. Het is een laagdrempelige dienst voor kinderen, jongeren en hun ouders verdeeld in drie leeftijdscategorieën:

0 t/m 4 jaar: hier gaat het om groei en ontwikkeling van het kind.

4 t/m 19 jaar: er zijn inloopsprekuren voor kinderen, jongeren, ouders en opvoeders.

0 t/m 23 jaar: het jeugdmaatschappelijk werk op afspraak.

Verder organiseert het CJG themabijeenkomsten voor ouders en opvoeders waar diverse opvoedingsvraagstukken toegelicht worden. Als er binnen een gezin sprake is van complexe problematiek dan kan ook een gezinscoach worden ingeschakeld.

Vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin kan een gezinscoach ingeschakeld worden voor gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden. Binnen het CJG zijn twee zorgregisseurs aangesteld die als taak hebben om aanvragen voor een gezinscoach te beoordelen en hierin te adviseren. De doelstelling van de gezinscoach is: het bieden van zorg op maat zodat een veilig opvoedingsklimaat ontstaat voor de aanwezige kinderen in het gezin, de ouders zich ondersteund voelen en duurzame zelfredzaamheid van het gezin wordt bevorderd.

Voor welke gezinnen is dit bestemd?

- gezinnen met thuiswonende kinderen tussen 0-23 jaar
- waarbij sprake is van meervoudige problematiek
- en/of waarbij een niet-pluis gevoel bestaat
- en/of waar de hulpverlening binnen de reguliere taken, onvoldoende ingang heeft (kunnen krijgen)
- die niet in staat zijn de regie over het eigen leven te voeren
- waarbij het nodig is tot 1 sluitend plan van aanpak voor het hele gezin te komen.

Een gezinscoach wordt in principe ingezet voor een periode van drie maanden (met een uitloop tot zes maanden). In deze periode wordt intensief toegewerkt naar "één gezin - één plan". Vervolgens wordt bekeken wie van de betrokken hulpverleners de taken van de gezinscoach kan overnemen.

't Knuffeltje beschikt daarnaast over een 'sociale kaart' van de hulpverleningsinstanties in Delft afhankelijk van het leefgebied van het probleem. Deze kaart wordt verstrekt aan de ouders/verzorgers als er naar onze inschatting doorverwijzing naar een van de hulpverleningsinstanties noodzakelijk is. Er kan in overleg met ouders opvoedingsondersteuning thuis worden aangevraagd. Uiteraard wordt deze vorm van hulp uitsluitend ingezet na overleg met ouders. Onderstaande tabel geeft de sociale kaart van Delft weer.

Sociale kaart Delft 't Knuffeltje		
Instantie	Contactgegevens	Problematiek
JGZ Zuid Holland West JEUGDGEZONDHEID DSZORG Het consultatiebureau voor kind en jeugd	Vestigingen: Wippolder Nassaulaan 23, Delft Inloopspreekuur: maandag 13.00 - 14.00 uur Voordijkshoorn Van Beresteynstraat 169e, Delft Inloopspreekuur: woensdag 10.30 - 11.30 uur Tanthof Veulenkamp 45, Delft Inloopspreekuur: dinsdag 13.30 - 14.45 uur op onze locatie Buitenhof (Händellaan 108a, Delft) Buitenhof Händellaan 108a, Delft Inloopspreekuur: dinsdag 13.30 - 14.45 uur	(medische) vragen of advies over de opvoeding, ontwikkeling en verzorging van het kind
CJG Centrum voor jeugd en gezin	www.cjgdelft.nl Telefoon: (088) 0549900	Vragen over groei, ontwikkeling, gezondheid, opvoeding en gedrag. Vragen kunnen bijvoorbeeld zijn: hoe is het met het gewicht en de groei van mijn kind, hoe kan ik omgaan met mijn opstandige puber, wat moet ik doen nu mijn kind nog in bed plast, hoe ga ik om met mijn peuter die ineens van alles wil wat niet mag, hoe praat ik met mijn kind(eren) over echtscheiding.
Politie	(0900) 88 44 www.politie.nl	Algemeen: in geval van aangifte, melding of een informatief gesprek. Ook zonder aangifte kan de dader gesproken en verwezen worden
Kwadraad – Algemeen Maatschappelijk Werk	(088) 900 40 00 www.kwadraad.nl	Voor advies, begeleiding, bemiddeling of dienstverlening bij psychosociale problemen
Slachtofferhulp	(0900) 01 01 www.slachtofferhulp.nl	Slachtofferhulp helpt slachtoffers (ook nabestaanden, getuigen of betrokkenen) van misdrijven, verkeersongelukken en calamiteiten. Slachtofferhulp helpt - waar mogelijk – met het herstellen dan wel verlichten van de materiële en/of immateriële schade.
De Waag – daderhulpverlening: Korrelatie	(070) 311 58 90 www.dewaagnederland.nl (0900) 14 50	verleent hulp aan mensen met grensoverschrijdend gedrag Korrelatie biedt anonieme, professionele,

	www.korrelatie.nl	psychosociale hulp en geeft individueel advies en hulp aan iedereen die hierom vraagt.
Kindermishandeling/ Huiselijk Geweld Advies- en Meldpunt Kindermishandeling	(0900) 123 12 30 www.amk-nederland.nl	Neem contact op voor advies/melding bij (vermoedens van) kindermishandeling.
Steunpunt Huiselijk Geweld Delft Westland Oostland:	(0900) 040 04 84 www.huiselijkgeweld-dwo.nl	Neem contact op voor een luisterend oor, advies en informatie bij huiselijk en eengerelateerd geweld. Het steunpunt kan u of uw gezin begeleiden naar hulpverlening.
Steunpunt Huiselijk Geweld Den Haag:	(0900) 044 33 22 www.eerstehulpbijhuiselijkge weld.nl	Neem contact op voor een luisterend oor, advies en informatie bij huiselijk en eengerelateerd geweld. Het steunpunt kan u of uw gezin begeleiden naar hulpverlening.
Stichting Wende – vrouwenopvang regio Den Haag en Delft:	(070) 392 57 74 www.stichtingwende.nl	Stichting Wende biedt hulp aan slachtoffers van huiselijk en eengerelateerd geweld en aan plegers die het geweld willen stoppen. Daarnaast biedt de stichting opvang, tijdelijke huisvesting en ambulante hulpverlening.
PerspeKtief – vrouwenopvang/aan pak huiselijk geweld:	(015) 284 10 00 www.perspektief.nu	PerspeKtief biedt opvang en hulp aan vrouwen en kinderen die geconfronteerd zijn met huiselijk en eengerelateerd geweld en begeleiding bij het stoppen van geweld in de gezinssituatie, met praktische hulpverlening door gezinsbegeleiders aan huis.
Geestelijke Gezondheidszorg/Ve rslavingszorg GGZ-Delfland	(015) 260 76 07 www.ggz-delfland.nl	Neem contact op voor behandeling, begeleiding, crisisinterventie, dienstverlening en preventie bij opvoeding en psychiatrische problematiek.
Parnassia - regio Haaglanden:	(070) 391 63 91 www.parnassia.nl	Parnassia is gespecialiseerd in de behandeling van mensen boven de 55 jaar met psychische klachten en/of geheugenproblemen en van mensen met psychotische klachten vanaf zestien jaar.
Context	(088) 357 12 00 www.context.nl	Context biedt in preventie gespecialiseerde professionals die werken aan het verminderen en voorkomen van psychische en/of alcohol-, drugs- of gokgerelateerde problemen.
Brijder Verslavingszorg Delft/Den Haag	(088) 358 33 00 www.brijder.nl	Neem contact op bij problemen met alcohol, drugs, medicijnen en/of gokken.
PsyQ	(0900) 235 77 97 www.psyq.nl	Neem contact op voor de behandeling van psychische- en/of relatieproblemen.
Meldpunt Bezorgd	(0900) 040 04 05 www.meldpuntbezorgd.nl	Meldpunt Bezorgd is opgericht om de hulp aan mensen met uiteenlopende problemen beter te organiseren, zoals een sociaal isolement, huiselijk geweld of oudermishandeling. U kunt situaties melden waar u zich zorgen over maakt en waar u zelf geen raad mee weten.

Centraal Coördinatie Punt van GGD Den Haag.	(070) 353 72 91 www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Centraal-Coordinatie-Punt.htm	Het Centraal Coördinatie Punt organiseert opvang en zorg aan sociaal kwetsbare mensen in de regio Den Haag, zoals dak- en thuislozen en mensen met psychiatrische en/of psychosociale problemen.
Bureau Jeugdzorg DWO - Delft, Westland en Oostland:	(015) 219 09 37 www.bureaujeugdzorg.info	Bureau Jeugdzorg biedt toegang tot jeugdzorg voor ouders en kinderen. Neem contact op voor verheldering van uw vraag, een indicatiestelling en/of een overzicht van het zorgaanbod.
MEE Zuid-Holland Noord	(015) 213 11 51 www.meezhhn.nl	Neem contact op voor informatie, advies en/of ondersteuning bij psychosociale problemen. MEE zet zich in voor mannen, vrouwen, kinderen met een beperking en/of een handicap en voor mensen met een chronische ziekte of een vorm van autisme.
PerspeKtief - dakloos/begeleid zelfstandig wonen	(015) 284 10 00 www.perspektief.nu	PerspeKtief zet zich in voor mensen die voor korte of langere tijd opvang, begeleiding of ondersteuning nodig hebben. Neem contact op als u geen huisvesting heeft, niet zelfstandig kunt wonen of als u geen dagactiviteit heeft.
Limor – crisisopvang, woonvoorzieningen en thuisbegeleiding	(0900) 485 75 45 www.limor.nl	Limor ondersteunt en begeleidt mensen die geen thuis meer hebben, die hun onderkomen dreigen te verliezen of mensen die ernstige problemen hebben met zelfstandig wonen.
Sociaal Raadslieden Delft	: (015) 219 79 70 www.sociaalraadslieden.nl	Neem contact op voor informatie en advies bij sociale en juridische problemen.
Op Maat Sociaal Juridische Dienstverlening Den Haag:	(070) 353 75 00 www.denhaagopmaat.nl	Neem contact op voor informatie en advies bij sociale en juridische problemen.

3.9 Ouders

Het contact met de ouders

Een goed contact met de ouders staat bij ons hoog op de agenda. Contacten met de ouders vinden op verschillende manieren plaats. Denk bijv. aan de contacten bij het halen en brengen van de kinderen. Indien u daar behoefte aan heeft is de verantwoordelijke directrice te allen tijde bereid om een afspraak met u te maken voor een persoonlijk gesprek. U bent niet verplicht op een uitnodiging in te gaan als u daar geen behoefte aan heeft.

Oudercommissie

Bij 't Knuffeltje functioneert ook een oudercommissie. De betrokkenheid van ouders bij het beleid van ons dagverblijf stellen wij zeer op prijs. De oudercommissie bestaat uit drie tot zeven leden en komt minimaal vier keer per jaar bij elkaar. Het streven is dat er ongeveer 2 oudercommissie leden zijn namens de BSO. Alle informatie over de oudercommissie kunt u vinden op het informatiebord in de hal. De directrice van 't Knuffeltje maakt in principe geen deel uit van de commissie, zij is alleen aanwezig bij een vergadering als zij daartoe is uitgenodigd. De bijeenkomsten worden genotuleerd en het verslag hiervan is te vinden op de site www.knuffeltje.net of kan via e-mail adres Ocknuffeltje@hotmail.nl opgevraagd worden.

Klachtenregeling

Bij 't Knuffeltje staat het tevreden kind en ouder hoog in het vaandel. Daarom hebben wij een interne klachtenprocedure beschreven, waarvan u tijdens het intakegesprek en via de informatiebord en nieuwsbrieven (bij wijzigingen) op de hoogte wordt gebracht.

Wij stellen het op prijs dat u klachten eerst bij de bron neerlegt. Mocht u echter niet uitkomen dan kunt u altijd terecht bij de directie. Ook kunt u de oudercommissie van uw klachten op de hoogte stellen. Mocht het bovengenoemde niet tot een oplossing waarmee u tevreden bent leiden dan kunt u uw klacht deponeren bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. U kunt er van verzekerd zijn dat alle klachten serieus en vertrouwelijk worden behandeld. De resultaten van overleg (intern of extern) m.b.t. een klacht zullen u schriftelijk worden meegedeeld.

Ouderavond

Er wordt naar gestreefd om jaarlijks twee ouderavonden te organiseren. In principe gebeurt dit onder leiding van de Oudercommissie, waarbij alle ouders aanwezig kunnen zijn.

Er wordt dan vaak een bepaald thema behandeld dat de interesse heeft van de ouders.

Activiteiten met de ouders

Alle ouders die ons willen helpen met het voorbereiden van jaarlijkse activiteiten zijn welkom. Wij denken aan Sinterklaas, Kerstmis, Pasen, Internationale Kinderdag en activiteiten die betrekking hebben op projecten (bezoek naar de bakker of dierentuin). Hiertoe kunnen de ouders per project schriftelijk gevraagd worden hun eventuele bijdrage te leveren.

4 Bijlagen

4.1 Bijlage 1

Beleid m.b.t. samenvoegen van kinderen van de dagopvang en de kinderen van naschoolse opvang

Kinderdagverblijf 't Knuffeltje beschrijft middels dit beleid de mogelijkheid tot het samenvoegen van kinderen van de dagopvang (2 – 4 jaar) en de kinderen van de naschoolse opvang (4- 12 jaar).

Kinderen worden in principe opgevangen in stamgroepen. Als er sprake is van wijzigingen in de samenstelling van de groepen ten opzichte van de geplande samenstelling van de groepen dan blijft deze altijd in overeenstemming met het wettelijke leidster-kind ratio.

Het kan het gehele jaar voorkomen dat de groepssamenstelling van zowel de dagopvang (kdv) als de naschoolse opvang (nso) afwijkt van de geplande samenstelling, met betrekking tot zowel aanwezigheid van kinderen, als aanwezigheid van leidsters. Dit kan komen door bijvoorbeeld:

- Het variëren van het aantal kinderen op de groep gedurende de dag in verband met de doorlopende start- en stoptijden van klanten met flexibele contracten;
- Verschillende schooltijden van naschoolse opvang kinderen. De groepssamenstelling rondom de ophaal tijdstippen kan dan gedurende enige tijd verschillen;
- Studie- en andere eventuele (incidentele) margedagen van naschoolse opvang kinderen;
- Extra dagen/dagdelen/opvanguren aangevraagd door ouders binnen de kaders voor incidentele opvang;
- Een vakantie periode van kinderen;
- Een vakantie periode van de pedagogische medewerkers;
- Ziekte verzuim van kinderen;
- Ziekte verzuim van pedagogische medewerkers;
- calamiteiten
- “de broertjes-zusjes tijd”; er worden soms momenten gecreëerd waarop broertjes en/of zusjes samen mogen spelen. De mogelijkheid tot interactie tussen de broertjes / zusjes gedurende de dag op het kinderdagverblijf draagt bij aan totstandkoming van een emotioneel veilige ervaring van het kind. De interactiemomenten tussen broertjes / zusjes zoals deze thuis mogelijk zijn, vergroten het gevoel van vertrouwen bij kinderen. Dit stellen ouders/verzorgers op prijs.

't Knuffeltje is een kleinschalige BSO, waar hoofdzakelijk grote broers en/of zussen van de KDV kinderen zitten. Wanneer er minder dan 10 kinderen bij de BSO aanwezig zijn of wanneer de groepsleiding om een andere reden hiervoor kiest, kunnen de BSO kinderen opgevangen worden in de Bolke of de Baloe groep. Hierbij geldt dat het de groep is met de oudste KDV kinderen. Dit kan hoofdzakelijk het geval zijn op de korte schooldagen zoals woensdag en/of vrijdag en tijdens de schoolvakanties de hele dag of als een van de hierboven genoemde situaties zich voordoet.

Wanneer er meer dan 10 kinderen bij de BSO aanwezig zijn of wanneer de groepsleiding om een andere reden hiervoor kiest, kunnen de kinderen van de Bolke of Baloe groep samengevoegd worden met de BSO kinderen. Dit kan het geval zijn bijvoorbeeld op woensdag en/of vrijdag en tijdens de schoolvakanties gedurende gedeelte of de hele dag of op andere dagen bij onderbezetting of als een van de bovengenoemde situaties zich voordoet.

De kinderen die naar de BSO gaan, zijn in 1^e instantie de broertjes/zusjes van de kinderen die bij de BSO zijn. Dankzij deze indeling kunnen de broertjes e/o zusjes samen spelen zoals thuis

meestal het geval is.

Zijn er in de Bolke groep geen broertjes/zusjes van de BSO kinderen aanwezig, dan worden de oudste Bolke kinderen samengevoegd met de BSO kinderen. In dit geval spelen de oudste Bolke kinderen met de jongste BSO kinderen.

Om te voorkomen dat het voor de kinderen een minder prettige of minder uitdagende dag wordt, worden in een samengevoegde groep de oudste kdv-groep (Bolke-groep, 3 - 4 jaar) en de nso-groep (Pimboli-groep, 4 – 12 jaar) geplaatst, waarbij kwalitatief verantwoorde opvang nog steeds van uiterst belang is.

Het samenstellen van groepen blijft in overeenstemming met het wettelijke leidster-kind ratio en er vindt regelmatig overleg met ouders plaats.

Op de dagen of dagdelen wanneer alleen 1 nso kind aanwezig is wordt dit kind al dan niet tijdelijk aan de groep toegevoegd, waar op desbetreffende dag de oudste KDV-kinderen verblijven.

Het samenvoegen van deze groepen heeft voordelen voor het kind zelf.

Wat zijn de voordelen hiervan voor het oudste kdv-kind?

- Er is meer uitdaging op de nso met betrekking tot speelgoed, spelletjes, activiteiten, etc.
- Het kind leert om meer samen te spelen met oudere kinderen (4 – 12 jaar).
- Het maakt de stap naar de basisschool gemakkelijker doordat het kind met basisschoolkinderen speelt.
- Het maakt de stap naar de nso gemakkelijker. Op deze manier kan het kind aan de kinderen, ruimte, leidsters en gang van zaken wennen.
- Het stimuleert spelenderwijs de taalontwikkeling, motorische vaardigheden, etc.
- Er kan worden samen gespeeld met een broer of zus die al op de nso zit.
- Het doorschuiven naar de nso wordt voornamelijk in de vakanties gedaan, zodat het oudste kdv-kind (3 – 4 jaar) in een ontspannen sfeer ook kan wennen en deel kan nemen aan de leuke en gezellige vakantie-activiteiten.

Wat zijn de voordelen hiervan voor het nso-kind (4 – 12 jaar)?

- Spelenderwijs wordt het verantwoordelijkheidsgevoel gestimuleerd bij het spelen met jongere kinderen (3 – 4 jaar).
- Een gevoel van het trots zijn op zichzelf wordt gestimuleerd bij het spelen met jongere kinderen (3 – 4 jaar), omdat zij vaak de jongere kinderen helpen en wegwijs maken met spelletjes, klusjes, etc. Zo kan dit het gevoel van het blij zijn met jezelf en het trots zijn op jezelf stimuleren.
- Het gevoel van het fijn hebben op je plek in een vertrouwde omgeving en een positieve sfeer wordt weer overgebracht op de jongere kinderen(3– 4 jaar).
- Het kind kan zich lekker uitleven en spelen na een lange schooldag.

Wij vinden het van uiterst belang dat de kwaliteit van de opvang en de belangen van het kind altijd voorop staan. Wij zorgen ervoor dat de leidsters goede en naar leeftijd gedifferentieerde zorg aan de kinderen bieden. Er wordt rekening gehouden met de verschillende leeftijden van de kinderen zodat dat activiteiten, uitstapjes voldoende uitdaging en plezier bieden aan een ieder kind. De werkwijze en dagindeling worden hierop aangepast.

4.2 Bijlage 2: Toestemmingsverklaring opvang in een andere stamgroep

Toestemmingsverklaring opvang in een andere stamgroep

Bij de intake van uw kind is vermeld in welke stamgroep uw kind geplaatst is. Als uw kind overgaat naar een andere stamgroep, dan zal u dit van de leidster van uw kind te horen krijgen. In uitzondering op de vaste plaatsing in stamgroepen kan het voorkomen dat uw kind(eren) af en toe in een andere groep gaat spelen (bijv. bij een ruildag, een acute ziekmelding van een pedagogisch medewerker of bij een lagere bezetting). Tevens kunnen groepen in voorkomende gevallen worden samengevoegd.

Met het invullen van dit formulier geeft u aan op de hoogte te zijn van bovenstaande informatie en akkoord te gaan. De medewerkers op de groep informeren u over de eventuele incidentele of tussentijdse samenvoegingen of wijzigingen.

Voor- en achternaam kind:

Geboortedatum:.....

De overeengekomen periode:.....

Naam eigen stamgroep:.....

Naam op te vangen stamgroep:.....

Opmerkingen:

.....

Voorletter(s) en achternaam ouder/verzorger:

Datum:

Handtekening ouder(s):.....

4.3 Bijlage 3: Kruis-referentie maatregelen IKK 2019 en 2023

2019	maatregel	inhoud	referentie
BKR baby's	Wijziging beroepskracht-kind-ratio (hierna: BKR) baby's.	Het maximaal aantal baby's van 0 jaar per pedagogisch medewerker gaat omlaag. Deze gaat van 1 pedagogisch medewerker op 4 nuljarigen naar 1 pedagogisch medewerker op 3 nuljarigen.	Daar waar gesproken wordt over ratio, danwel BKR is de gewijzigde BKR van toepassing.
BKR BSO	Wijziging BKR buitenschoolse opvang.	Voor kinderen van 7 jaar en ouder gaat het maximaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker omhoog. Deze gaat van 1 op 10 kinderen naar 1 pedagogisch medewerker op 12 kinderen. Voor groepen met kinderen van 4 tot 13 jaar gaat het maximaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker naar 11.	Daar waar gesproken wordt over ratio, danwel BKR is de gewijzigde BKR van toepassing. Het maximaal aantal BSO-kinderen is berekend aan de hand van beschikbare ruimte. De BKR wordt toegepast in het rooster.
BKR BSO/KDV	Wijziging BKR kinderen gecombineerde opvang (dagopvang en bso).	Voor de berekening van de BKR bij combinatiegroepen van dagopvang en buitenschoolse opvang wordt een kind van 4 jaar en ouder beschouwd als een kind van 3 jaar.	Daar waar gesproken wordt over ratio, danwel BKR is de gewijzigde BKR van toepassing. In bijlage 1 en 2.4 is de maximale groepsofverwijderd omdat deze situationeel afhankelijk is m.b.t. de aanwezige kinderen.
Pedagogisch medewerker	Invoering pedagogisch beleidsmedewerker.	Voortaan coacht een pedagogisch beleidsmedewerker de pedagogisch medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden. Iedere pedagogisch medewerker wordt jaarlijks gecoacht. Per fulltime formatieplaats wordt minimaal 10 uur coaching per jaar berekend. De verdeling van het totaal aantal uren over de medewerkers is maatwerk. Daarnaast houdt de pedagogisch beleidsmedewerker zich ook bezig met de ontwikkeling van pedagogisch beleid. Per kindercentrum wordt minimaal 50 uur per jaar berekend. De verdeling van het totaal aantal uren over de kindercentra is maatwerk.	2.2 Pedagogisch beleidsmedewerker

2023	maatregel	inhoud	referentie
------	-----------	--------	------------

Taalniveau	Invoering minimum taalniveau.	Pedagogisch medewerkers moeten minimaal niveau 3F of B2 voor mondelinge taalvaardigheid hebben. Hiervoor wordt een ingroeimodel gehanteerd tot 1 januari 2023. Voor deze ruime invoeringstermijn is gekozen zodat kinderopvangondernemers voldoende tijd hebben om alle pedagogisch medewerkers te toetsen en eventueel scholing te bieden. Ook hebben opleidingen voor de kinderopvang met de invoeringstermijn de gelegenheid om het hogere taalniveau te verweven in de opleidingsstructuur. Ook invalkrachten en pedagogisch medewerkers op tijdelijke basis moeten aan deze kwalificatie-eis voldoen.	Nog niet opgenomen in het beleidsplan.
Scholingseis baby's	Aanvullende scholingseis voor werken met baby's.	Alle pedagogisch medewerkers die met baby's werken worden specifiek geschoold. Pedagogisch medewerkers hoeven nog niet per 1 januari 2018 specifiek geschoold te zijn voor het werken met baby's, maar vanaf dat moment wordt er wel in geïnvesteerd. Er geldt een ingroeiperiode van vijf jaar. Ook invalkrachten en pedagogisch medewerkers op tijdelijke basis die op babygroepen werken, moeten per 1 januari 2023 aan deze kwalificatie-eis voldoen.	Nog niet opgenomen in het beleidsplan,.

Referentie:

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/ikk/documenten/publicaties/2018/05/15/overzicht-maatregelen-ikk-2019-en-2023>